



OPŠTINA BIJELO POLJE

# PROGRAM PRIVREMENIH OBJEKATA ZA PODRUČJE OPŠTINE BIJELO POLJE

2025 - 2030

# PROGRAM PRIVREMENIH OBJEKATA OPŠTINE BIJELO POLJE

NARUČILAC:

Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj Opštine Bijelo Polje

OBRAĐIVAČ:

LISINA doo Nikšić

OBRAĐIVAČ:

Mirjana Nikolić, dipl. pr.pl.

# SADRŽAJ

## TEKSTUALNI DIO

A. UVODNI DIO.....	1
1. Osnov za izradu.....	1
2. Opšte odredbe.....	1
3. Prostorno zoniranje .....	3
4. Analiza stanja i koncept programa.....	4
B. KATEGORIJE PRIVREMENIH OBJEKATA.....	6
5. Kategorije privremenih objekata prema načinu pričvršćivanja za tlo .....	6
5.1. Pokretni privremeni objekti .....	6
5.2. Montažno-demontažni privremeni objekti.....	7
5.3. Nepokretni privremeni objekat .....	7
5.4. Otvorena površina u funkciji privremenog objekta .....	8
C. VRSTE PRIVREMENIH OBJEKATA PREMA NAMJENI .....	9
6. Privremeni objekti namijenjeni za turizam i ugostiteljstvo .....	9
6.1. Privremeni ugostiteljski objekat .....	9
6.2. Ugostiteljska terasa .....	13
6.3. Rashladna i izložbena vitrina za prodaju hrane i pića .....	16
6.4. Konzervator za sladoled .....	17
6.5. Ugostiteljski aparat .....	18
6.6. Vikend kućica .....	19
6.7. Kamp.....	21
7. Privremeni objekti namijenjeni za trgovinu i usluge.....	22
7.1. Prodajni pano i prodajni pult.....	22
7.2. Štand .....	22
7.3. Kiosk .....	23
7.4. Bankomat .....	25
7.5. Pijaca .....	25
7.6. Objekat za trgovinu i usluge .....	26
7.7. Automat za prodaju štampe .....	28
8. Privremeni objekti namijenjeni za organizaciju događaja.....	29
8.1. Šator za manifestacije, događaje ili promocije.....	29
8.2. Bina, podijum ili bioskop na otvorenom .....	30
8.3. Objekti i oprema za potrebe snimanja spotova, filmova ili reklama .....	31
8.4. Objekti i oprema za potrebe organizovanja festivala .....	31
9. Privremeni objekti namijenjeni reklamiranju, oglašavanju i pružanju informacija.....	32
9.1. Bilbord.....	32
9.2. Oglasni i reklamni pano.....	34
10. Privremeni objekti namijenjeni za sport i rekreaciju .....	35
10.1. Objekat za iznajmljivanje sportsko-rekreativne opreme.....	35
10.2. Natkriveni/zatvoreni sportski objekat.....	36
10.3. Sportski objekat - otvoreni teren .....	37
10.4. Nadstrešnica za odmor i rekreaciju posjetilaca .....	38
10.5. Dječje igralište.....	39
10.6. Mobilno klizalište .....	40
11. Privremeni objekti namijenjeni za potrebe uređenih kupališta.....	40
11.1. Kabine za presvlačenje.....	40
11.2. Plažni tuševi.....	41
11.3. Pokretna toaletna kabina.....	42
11.4. Spasilačka osmatračnica i spasilački punkt.....	42

12. Privremeni objekti namijenjeni za potrebe upravljanja zaštićenim područjem.....	43
12.1. Drvena staza i pasarela.....	43
13. Privremeni objekti namijenjeni za komunalne usluge i infrastrukturu.....	43
13.1. Privremeno parkiralište.....	43
13.2. Montažna parking garaža.....	44
13.3. Objekti i premeti na stanici javnog gradskog prevoza.....	45
13.4. Montažni objekat za servisiranje ili pranje vozila .....	47
13.5. Tank za vodu.....	47
13.6. Bioprečišćivač .....	48
13.7. Mobilno postojenje za skladištenje, dopremanje i otpremanje goriva .....	48
13.8. Fiksna radiokomunikaciona stanica.....	49
13.9. Spoljašnji (outdoor) kabinet za potrebe elektronskih komunikacionih usluga.....	50
13.10. Vazdušni vod za potrebe elektronskih komunikacionih usluga.....	51
13.11. Mjerno mjesto-stanica .....	51
13.12. Pokretna toaletna kabina i mobilni sanitarni blok .....	52
13.13. Privremena trafostanica naponskog nivoa od 10 kv.....	53
13.14. Objekti za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom.....	54
13.15. Stanica za punjenje električnih vozila.....	54
13.16. Privremeno skladište otpada .....	54
13.17. Sklonište za napuštene životinje (kućne ljubimce).....	54
14. Privremeni objekti namijenjeni za eksploataciju prirodnih sirovina, skladištenje i proizvodnju.....	55
14.1. Betonjerka na gradilištu.....	55
14.2. Privremena asfaltna baza.....	55
14.3. Montažna hala i hangar.....	56
14.4. Silos .....	57
14.5. Uzgajalište riba .....	58
14.6. Ribarska kućica .....	58
14.7. Pčelinjak.....	58
 D. SMJERNICE ZA ZAŠTITU PRIRODE I ŽIVOTNE SREDINE I KULTURNIH DOBARA.....	
15. Smjernice za zaštitu prirode i životne sredine.....	59
15.1. Stanje prirode i životne sredine.....	59
15.2. Smjernice za zaštitu prirode i životne sredine.....	62
16. Smjernice za zaštitu kulturnih dobara.....	67
17. URBANISTIČKI USLOVI ZA POSTAVLJANJE PRIVREMENIH OBJEKATA U ZONI V, SKI CENTAR CMILJAČA.....	69

TEKSTUALNI DIO

## **A. UVODNI DIO**

### **1. OSNOV ZA IZRADU**

Pravni osnov za donošenje Programa privremenih objekata sadržan je u članu 116 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br.64/17, 044/18, 063/18, 11/19 i 82/20), kao i u odredbama Pravilnika o bližim uslovima za postavljanje odnosno građenje privremenih objekata, uređaja i opreme ("Sl. list CG", br. 43/18, 76/18, 76/19 i 09/24).

Predmet Programa privremenih objekata su lokacije za njihovo postavljanje i osnovni uslovi oblikovanja, postavljanja i korišćenja na području opštine Bijelo Polje.

Cilj izrade Programa privremenih objekata je sagledavanje prostora za određivanje lokacija za postavljanje privremenih objekata, uređaja i opreme u skladu sa važećom regulativom i raspoloživim prostornim uslovima.

Program privremenih objekata sadrže: zone i smjernice sa urbanističkim uslovima za postavljanje privremenih objekata, kao i vrste, oblik i dimenzije privremenih objekata, a sve u skladu sa navedenim Pravilnikom.

### **2. OPŠTE ODREDBE**

Pravilnikom o bližim uslovima za postavljanje odnosno građenje privremenih objekata, uređaja i opreme (u daljem tekstu: Pravilnik) propisani su bliži uslovi za vrste objekata, uređaja i opreme, čije se postavljanje odnosno građenje ne definiše planskim dokumentom.

Programom privremenih objekata (u daljem tekstu: Program), obuhvaćena je teritorija opštine za koju je usvojen Prostorno urbanistički plan opštine. Programom su obuhvaćeni realizovani i nerealizovani privremeni objekti iz prthodnih programa koji se zadržavaju i izvršene potrebne izmjene.

Program privremenih objekata sadrži tekstualni, tabelarni i grafički dio.

Tekstualni dio sadrži opšte odredbe, zone i smjernice sa urbanističkim uslovima po vrstama objekta, uslove za oblikovanje i materijalizaciju privremenih objekata saglasno Pravilniku.

Tabelarni dio sadrži pregled privremnih objekata po zonama, vrste privremenih objekata prema načinu na koji su pričvršćeni za tlo i namjeni za koju se postavljaju, odnosno grade, kao i površine privremenih objekata.

Grafički dio Programa sadrži prikaz lokacija privremenih objekata koje su definisane u skladu sa prihvaćenim inicijativama, prirodnim pogodnostima i prostornim uslovima, kao i prikaz postojećih lokacija privremenih objekata koji se zadržavaju.

Grafički dio Programa sadrži i prikaz kulturnih dobara i zaštićene okoline, kao i evidentirana dobra sa potencijalnim kulturnim vrijednostima sa predloženom zaštićenom okolinom. Prilikom izrade urbanističkih uslova za privremene objekte koji se nalaze u okviru navedene zaštićene okoline kulturnog dobra i predložene zaštićene okoline dobra sa potencijalnim kulturnim vrijednostima potrebno je pribaviti i uslove nadležnog organa i postupati u skladu sa njima.

Grafički dio sadrži i prikaz područja skijališta Cmiljača i Torine, planiranih Prostornim planom područja posebne namjene Bjelasica – Komovi.

Lokacije, gabariti i namjena privremenih objekata definišaće se urbanističkim uslovima u skladu sa grafičkim i tekstualnim dijelom Programa. Izuzetak su sledeći privremeni objekti koji se, osim u zoni I i u dijelu zone VI – Ski centar Cmiljača i Torine, mogu postavljati u skladu sa smjernicama iz tekstualnog dijela Programa: objekti namjenjeni reklamiranju, oglašavanju i pružanju informacija, objekti za organizaciju događaja, uz vremensko ograničenje, objekti za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom, zatim rashladna i izložbena vitrina za prodaju hrane i pića i konzervator za sladoled, koji se mogu postavljati uz objekte uz koje su predviđeni Pravilnikom, fiksna radiokomunikaciona stanica, spoljašnji kabinet za komunikacione usluge i vazdušni vod za potrebe elektronskih komunikacionih usluga, pokretna toaletna kabina i mobilni sanitarni blok, te betonjerka na gradilištu isključivo u funkciji gradilišta na kojem je postavljena, za koje se urbanistički uslovi mogu raditi u skladu sa smjernicama iz tekstualnog dijela programa.

Prilikom definisanja lokacije i objekta, moraju se poštovati prostorni uslovi, uslovi zaštite životne sredine i zaštite kulturnih dobara, kao i standardi i propisi za određenu vrstu djelatnosti.

Privremeni objekti se mogu postavljati pod uslovom da ne narušavaju osnovne i prateće komunalne funkcije, ne ugrožavaju javne površine, ne degradiraju prostor i ne ugrožavaju životnu sredinu. Privremeni objekti moraju ispuniti sve uslove potrebne za obavljanje djelatnosti koje se u smislu važećih propisa mogu vršiti u ovakvim objektima.

Privremeni objekti za koje se izdaju urbanistički uslovi moraju biti u skladu sa smjernicama ovog Programa. Za privremene objekte u skladu sa članom 87 i 88 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata («Službeni list Crne Gore», br. 64/17, 44/18, 63/18 i 82/20) potrebno je pribaviti saglasnost Glavnog gradskog arhitekta na idejno rješenje arhitektonskog projekta privremenog objekta za koji se prema programu izrađuje glavni projekat, koji je usklađen sa državnim smjernicama razvoja arhitekture;

U projektovanju i izvođenju privremenih objekata potrebno je obezbijediti pristup svakom poslovnom objektu licima smanjene pokretljivosti, takođe nivelaciju svih pješačkih staza i prolaza raditi u skladu sa važećim Pravilnikom o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Sl. list CG“, br. 48/13 i 44/15).

Svi privremeni objekti mogu se postavljati do privođenja lokacije namjeni određenoj odgovarajućim planskim dokumentom. Ukoliko u postupku sprovođenja urbanističkih planova dođe do realizacije planskih rešenja prijavom gradnje na urbanističkoj parceli u skladu sa Zakonom, Programom predviđene lokacije za postavljanje privremenih objekata se neće realizovati, a eventualno zaključeni ugovor o zakupu će biti raskinuti. U navedenom slučaju korisnik je dužan da u roku od 15 dana ukloni objekat, podlogu i druge elemente koji su postavljeni uz objekat, i da površinu vrati u prvobitno stanje.

U slučaju da nakon usvajanja Programa dođe do promjene podataka o predmetnim katastarskim parcelama, mjerodavno je ažurirano katastarsko stanje.

Maksimalni vremenski period za postavljanje/građenje predmetnih privremenih objekata je određen vremenskim važenjem Programa privremenih objekata. Privremeni objekti mogu biti na javnim površinama u periodu za koji je plaćena lokalna komunalna taksa za korišćenje javnih površina, odnosno za period za koji je zaključen ugovor o zakupu zemljišta, sa mogućnošću produženja do vremenskog važenja Programa privremenih objekata, uz odgovarajuću naknadu.

Privremene objekte vlasnici su dužni da uklone sa javnih površina, najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka odobrenog perioda korišćenja i da površinu vrate u prvobitno stanje.

### 3. PROSTORNO ZONIRANJE

Za izradu Programa, izvršeno je zoniranje prema urbanističkim karakteristikama i infrastrukturnoj opremljenosti, pa je teritorija opštine podjeljena na sledeće zone:

- **ZONA I: prostor najužeg centra -Ulicu slobode i gradski trg**
- **ZONA II: prostor DUP-a "Centar",**
- **ZONA III: prostor DUP-a "Rakonje", DUP-a "Nikoljac", DUP-a "Cigłana" i DUP-a "Medanovići",**
- **ZONA IV: preostali prostor Generalne urbanističke razrade PUP-a opštine Bijelo Polje,**
- **ZONA V: preostali prostor Opštine Bijelo Polje, izuzimajući zonu VI,**
- **ZONA VI: prostor Ski centra "Cmiljača" i Ski centra "Torine"**



#### **4. ANALIZA STANJA I KONCEPT PROGRAMA**

U opštini Bijelo Polje privremeni objekti su prije izrade Programa privremenih objekata postavljani na osnovu Elaborata o postavljanju privremenih montažno-demontažnih objekata tipa kiosk i reklamno oglasnih panoa kao i na osnovu Elaborata o postavljanju montažno - demontažnih objekata privremenog karaktera tipa sportskih balon hala i drugih manjih sportskih objekata.

Postavljanje privremenih objekata bilo je predviđeno na javnim površinama, na površinama za stanovanje i drugim površinama.

Najveći broj objekata realizovan je na području centra grada, odnosno u zahvatu DUP-a "Centar". Objekti su u funkciji različitih namjena: ugostiteljstva, trgovine, reklamiranja, oglašavanja i pružanja informacija.

Za područje zaštićenih prirodnih dobara primjenjuju se propisi i dokumentacija u kojima su u svakom pojedinačnom slučaju ustanovljeni posebni režimi, zone i mjere zaštite i korišćenja. Za zaštitnu zonu NP „Biogradska gora” primjenjuju se režimi, zone i mjere zaštite i korišćenja prirodnih resursa i dobara koji su kao ograničenja i zabrane utvrđeni Zakonom o zaštiti prirode (član 31, stav 8).

Postavljanje i izgradnje privremenih objekata predviđena je u naseljima, na površinama za centralne djelatnosti, stanovanje, uz saobraćajnice, na koncesionim površinama. Van navedenih područja postavljani su uglavnom ribnjaci, pčelinjaci i vikend kućice. Vikend kućice, za koje je izraženo interesovanje korisnika prostora su predviđene na prostoru katastarskih opština Nedakusi, Kostenica, Voljavac, Gubavač i Ravna Rijeka kao sadržaji kompatibilni turizmu i poljoprivredi, koji su vodeća planska opredjeljenja za navedena područja. Vikend kućice u okviru KO Majstorovina na Bjelasici, van zona planiranih skijališta, udaljene od ski staza Ski centra "Cmiljača", Programom privremenih objekata nijesu planirane, imajući u vidu prethodnu preporuku Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma da se za navedeno područje uradi odgovarajući planski dokument.

Programom je predviđeno da se na području Đalovića klisure, ski centara Cmiljača i Torine planiranog PPPPN Bjelasica - Komovi i gradskog dijela toka Lima mogu postavljati samo privremeni objekti u funkciji planiranih namjena navedenih područja.

Privremeni objekti treba da budu projektovani i izvedeni u duhu savremene arhitekture, uz mogućnost da se u oblikovanju i materijalizaciji objekata koriste elemente i forme tradicionalne arhitekture, usklađeno sa opštom slikom objekta i okoline. Izbjegavati elemente lažne pseudomodernističke arhitekture, napadni folklorizam, istorijske etno-elemente drugih sredina, kao i elemente pseudoarhitekture (prefabrikovane betonske, plastične, gipsane i druge elemente).

Svi privremeni objekti se mogu koristiti u skladu sa namjenom određenom Programom.

## **B. KATEGORIJE PRIVREMENIH OBJEKATA**

### **5. KATEGORIJE PRIVREMENIH OBJEKATA PREMA NAČINU PRIČVRŠĆIVANJA ZA TLO**

Pravilnikom su definisane vrste privremenih objekata koje se razlikuju po načinu na koji su pričvršćeni za tlo. Na području opštine Bijelo Polje mogu se postavljati objekti koji spadaju u sljedeće kategorije:

- pokretni privremeni objekti;
- montažno-demontažni privremeni objekti;
- nepokretni privremeni objekti i
- otvorene površine u funkciji privremenog objekta.

#### **5.1. POKRETNI PRIVREMENI OBJEKTI**

Pokretni privremeni objekat je objekat koji se nakon obavljanja djelatnosti tokom dana, odnosno vremena za koji je dobijeno odobrenje za postavljanje, uklanjanje sa javne površine sopstvenim pogonom ili vučom.

U pokretnom privremenom objektu ne postoji prostor za lice koje prodaje robu i/ili vrši uslugu, odnosno lice koje koristi uslugu u datom objektu. Izuzetno, u posebnom vozilu za pružanje ugostiteljskih usluga površine preko 4 m<sup>2</sup>, u zavisnosti od vrste usluge, može postojati prostor za lice koje prodaje robu i/ili vrši uslugu.

Pokretni privremeni objekat se postavlja kao samostalan objekat ili u funkciji drugog trajnog trgovinskog ili ugostiteljskog objekta, a površina pokretnog privremenog objekta može iznositi do 4 m<sup>2</sup>.

Izuzetno, površina posebnog vozila za pružanje ugostiteljskih usluga, u zavisnosti od vrste usluge, može biti veća od 4 m<sup>2</sup>.

Pokretni privremeni objekat može da ima u okviru svoje pripadajuće površine suncobran ili tendu od prenosivog i sklopivog materijala, sa kojom čini estetsku cjelinu.

Tehničku dokumentaciju za postavljanje pokretnog privremenog objekta koji je uređaj odnosno oprema (vozilo za prodaju sladoleda, kolica sa aparatom za kokice i sl.) čini atest proizvođača i fotografije uređaja odnosno opreme.

Tehničku dokumentaciju za postavljanje pokretnog privremenog objekta koji nije uređaj odnosno oprema čini idejno rješenje.

## **5.2. MONTAŽNO-DEMONTAŽNI PRIVREMENI OBJEKTI**

Montažno-demontažni privremeni objekat se postavlja kao gotov proizvod ili montira na licu mjesta od elemenata konstrukcije, fasadne ispune i pokrivača.

Montažno-demontažni privremeni objekat se nakon obavljanja djelatnosti tokom dana ne uklanja sa površine na koju je postavljen.

Montažno-demontažni privremeni objekat se postavlja na odgovarajuću postojeću površinu ili izravnjanu površinu i na namjenski urađenu betonsku ploču u gabaritima objekta, koja je iznad terena maksimalno 10 cm.

Zelene površine, površine na području prirodnog i kulturnog dobra i zaštićene okoline, kulturno-istorijskih i ambijentalnih cjelina, kao i površine u neposrednoj blizini ili zaštićenoj okolini nepokretnih kulturnih dobara ne mogu se betonirati za potrebe postavljanja montažno-demontažnih privremenih objekata.

Bruto površina montažno-demontažnog privremenog objekta određuje se u odnosu na namjenu za koju se postavlja, kao i u skladu sa ambijentalnim vrijednostima i prostornim mogućnostima pojedinih lokacija.

Minimalni uslovi opremljenosti propisani su posebnim propisom koji se odnosi na vrste, minimalno tehničke uslove i kategorizaciju ugostiteljskih objekata.

Tehničku dokumentaciju za postavljanje montažno-demontažnog privremenog objekta koji se postavlja kao gotov proizvod, odnosno koji je fabričke proizvodnje, čini tipski projekat dobijen od proizvođača.

Tehničku dokumentaciju za postavljanje montažno-demontažnog privremenog objekta koji nije fabričke proizvodnje, odnosno koji se montira na licu mjesta od elemenata konstrukcije, ispune i pokrivača, a čija bruto površina ne prelazi 30 m<sup>2</sup>, čini idejno rješenje.

Tehničku dokumentaciju za postavljanje montažno-demontažnog privremenog objekta koji nije fabričke proizvodnje, odnosno koji se montira na licu mjesta od elemenata konstrukcije, ispune i pokrivača, a čija je bruto površina veća od 30 m<sup>2</sup> čini revidovan glavni projekat.

## **5.3. NEPOKRETNI PRIVREMENI OBJEKAT**

Nepokretni privremeni objekat je objekat koji se zida ili izrađuje od trajnih materijala i koji je temeljima pričvršćen za tlo.

Bruto površina nepokretnog privremenog objekta određuje se u odnosu na namjenu za koju se postavlja, kao i u skladu sa ambijentalnim vrijednostima i prostornim mogućnostima pojedinih lokacija.

Zelene, odnosno plažne pješčane površine, površine prirodnog i kulturno-istorijskog područja i zaštićene okoline, kulturno-istorijskih i ambijentalnih cjelina, kao i površine u neposrednoj blizini ili zaštićenoj okolini nepokretnih kulturnih dobara ne mogu se betonirati za potrebe postavljanja nepokretnog privremenog objekta.

Tehničku dokumentaciju za postavljanje odnosno građenje nepokretnog privremenog objekta čini revidovan glavni projekat.

#### **5.4. OTVORENA POVRŠINA U FUNKCIJI PRIVREMENOG OBJEKTA**

Otvorena površina u funkciji privremenog objekta je površina koja se koristi za trgovačke, sportske i/ili komunalne sadržaje (pijace, tereni, bašte, parkinzi).

Otvorena površina može imati podni zastor (brodski pod na terasi, podloga sportskog terena), koji ne može biti trajno pričvršćen za tlo. Tehničku dokumentaciju za otvorenu površinu čini idejno rješenje odnosno revidovani glavni projekat za sadržaje za koje je neophodna izrada Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu.

## C. VRSTE PRIVREMENIH OBJEKATA PREMA NAMJENI

Pravilnikom su definisane vrste privremenih objekata prema namjeni za koju se postavljaju, odnosno grade. Na području opštine Bijelo Polje mogu se postavljati objekti namijenjeni za:

- turizam i ugostiteljstvo;
- trgovina i usluge;
- organizacija događaja;
- reklamiranje, oglašavanje i pružanje informacija;
- sport i rekreacija;
- potrebe uređenih kupališta;
- upravljanje zaštićenim područjem;
- komunalne usluge i infrastruktura;
- eksploatacija prirodnih sirovina, skladištenje i proizvodnja.

### 6. PRIVREMENI OBJEKTI NAMJENJENI ZA TURIZAM I UGOSTITELJSTVO

Privremeni objekat namijenjen za ugostiteljstvo i privremeni objekat namijenjen za turizam prema Pravilniku je namijenjen za obavljanje ugostiteljske odnosno turističke djelatnosti.

Od privremenih objekata namijenjenih za ugostiteljstvo i turizam na području opštine Bijelo Polje predviđeni su:

#### 6.1. PRIVREMENI UGOSTITELJSKI OBJEKAT

Privremeni ugostiteljski objekat je prema Pravilniku objekat namijenjen za pružanje ugostiteljskih usluga (kafe bar, restoran, slastičara, jednostavne ugostiteljske usluge).

Ugostiteljske usluge, koje se odnose na pripremu hrane i pića, mogu se organizovati u privremenim objektima, montažno - demontažnog karaktera. U ovim objektima mogu se posluživati jednostavna topla i hladna jela, pića i napici, kao i hrana pripremljena na drugom mjestu u originalnom pakovanju, i pića i napici u originalnoj ambalaži ili na točenje, uz upotrebu ambalaže i pribora za jednokratnu upotrebu.

Ukoliko se u objektu uslužuje hrana i piće za stolom, pokretni objekat mora imati toalet za goste ili mogućnost korišćenja toaleta u njegovoj neposrednoj blizini. Ukoliko lokacija to dozvoljava, ovi objekti mogu imati terasu ispred ili pored objekta.

Privremeni ugostiteljski objekat površine do 30 m<sup>2</sup> može biti isključivo montažno-demontažni privremeni objekat, a preko 30 m<sup>2</sup> površine može biti i nepokretni privremeni objekat.

Privremeni ugostiteljski objekat površine preko 30 m<sup>2</sup> može biti od trajnog materijala - čelika pocinčanog i plastificiranog u boji, od inoksa, eloksiranog ili plastificiranog aluminijuma, drveta, a svojim izgledom, oblikovanjem i bojom usklađen sa prostorom u kojem se postavlja.

Struktura fasada i zidova privremenog ugostiteljskog objekta može biti od pocinčanih bojenih limova, poliuretanskih panela, termopan stakla, fasadnih laminata ili fasadnih ispuna sa kamenim ili drvenim oblogama.

Na prednjoj strani privremenog ugostiteljskog objekta, iznad prodajnog pulta može se postaviti sklopiva ili fiksna konzolna tenda, maksimalne širine 1,5 m od ivice ugostiteljskog objekta i minimalne visine 2,3 m računajući od kote trotoara.

Sastavni dio ugostiteljskog objekta može biti ugostiteljska terasa.

## SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

### A. Ugostiteljski objekti površine do 30 m<sup>2</sup>

Lokacija:

- U okviru zona III, IV i V.

Način pričvršćivanja za tlo:

- montažno demontažni privremeni objekti.

Dimenzije objekta:

- horizontalni gabarit - do 30m<sup>2</sup>;
- vertikalni gabarit- P.

Način postavljanja:

- Minimalno na odstojanju od 2 m od trotoara ili od granice parcele prema saobraćajnici.

Oblikovanje:

- u skladu sa ambijentalnim i klimatskim karakteristikama područja

Materijali:

- trajni, čelik, pocinčani i plastificirani u boji, inoks, eloksirani ili plastificirani aluminijum, drvo

Fasade:

- pocinčani bojeni limovi, poliuretanski paneli, termopan staklo, fasadni laminati ili fasadne ispune sa kamenim ili drvenim oblogama.

Podloge:

- montiranje na gotovu podlogu (asfalt, beton, kamene ploče, drvo), koja je iznad terena maksimalno 10 cm, sa mogućnošću da se sa lokacije ukloni u cjelini ili u djelovima.

Instalacije:

- Ugrađen vodonepropusni sud ili bioprečišćivač, odnosno obezbijeđen mobilni sanitarni blok kontejnerskog tipa sa priključkom na kanalizacioni sistem,
- U prirodnoj sredini obavezan bioprečišćivač,
- Priključak na vodovodne instalacije, a ukoliko ne postoji mogućnost vodovodnog priključka snabdijevanje tehničkom vodom iz za to pripremljenog rezervoara.

Posebni uslovi:

- Obavezna sakupljanje i evakuacija čvrstog otpada,
- U zaštitnoj zoni NP Biogradska gora za rekultivaciju i uređenje površina moraju se koristiti autohtone biljne vrste,
- Objekti se moraju graditi i rekonstruisati poštujući standarde definisane Zakonom o turizmu i ugostiteljstvu („Sluzbeni list Crne Gore", br.2/18, 4/18, 13/18, 25/19, 67/19 i 76/20) i Pravilnikom o vrstama, minimalno tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata („Sluzbeni list Crne Gore", br.36/18),
- Objekti se moraju graditi i rekonstruisati u skladu sa Pravilnikom obližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Sluzbeni list Crne Gore", br.48/13 i 44/15).

Parkiranje:

- Ukoliko lokacija to dozvoljava, moguće je planirati privremeno parkiralište za najviše 5 parking mjesta.

Ugostiteljska terasa:

- Moguće je organizovanje ugostiteljske terase ispred ili pored objekta, maksimalne površine 50% površine objekta.

Tehnička dokumentacija:

- Tipski projekat dobijen od proizvođača, ukoliko se radi o tipskom objektu, odnosno idejno rešenje za objekte koji se montiraju na licu mjesta, kao i fotografije opreme koja se postavlja na ugostiteljskoj terasi.

#### **B. b. Ugostiteljski objekti površine preko 30 m<sup>2</sup>**

Lokacija:

- U okviru zona II, III, IV, V i VI.

Način pričvršćivanja za tlo:

- montažno demontažni privremeni objekti.
- nepokretni privremeni objekti.

Dimenzije objekta:

- horizontalni gabarit - maksimalno 200 m<sup>2</sup> u zonama II i III, a 1500m<sup>2</sup> u zonama IV, V i VI;
- vertikalni gabarit – maksimalno P za objekte površine do 100 m<sup>2</sup>, P+Pk do 200 m<sup>2</sup> i P+1 za objekte površine preko 200 m<sup>2</sup>.

Način postavljanja:

- U skladu sa definisanim građevinskim linijama.

Oblikovanje:

- u skladu sa ambijentalnim i klimatskim karakteristikama područja.

Materijali:

- trajni, čelik, pocinčani i plastificirani u boji, inoks, eloksirani ili plastificirani aluminijum, drvo.

Fasade:

- pocinčani bojeni limovi, poliuretanski paneli, termopan staklo, fasadni laminati ili fasadne ispune sa kamenim ili drvenim oblogama.

Instalacije:

- Ugrađen vodonepropusni sud ili bioprečišćivač, odnosno obezbijeđen mobilni sanitarni blok kontejnerskog tipa sa priključkom na kanalizacioni sistem,
- U prirodnoj sreini obavezan bioprečišćivač,
- Priključak na vodovodne instalacije, a ukoliko ne postoji mogućnost vodovodnog priključka snabdijevanje tehničkom vodom iz za to pripremljenog rezervoara.



Posebni uslovi:

- Obavezna sakupljanje i evakuacija čvrstog otpada,
- Za rekultivaciju i uređenje površina moraju se koristiti autohtone biljne vrste,
- Objekti se moraju graditi i rekonstruisati poštujući standarde definisane Zakonom o turizmu i ugostiteljstvu („Sluzbeni list Crne Gore", br.2/18, 4/18, 13/18, 25/19, 67/19 i 76/20) i Pravilnikom o vrstama, minimalno tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata („Sluzbeni list Crne Gore", br.36/18),
- Objekti se moraju graditi i rekonstruisati u skladu sa Pravilnikom obližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Sluzbeni list Crne Gore", br. 48/13 i 44/15).

Drugi privremeni objekti

- nije moguće postavljanje, drugih privremenih objekata osim onih u funkciji ugostiteljskog objekta: ugostiteljske terase, privremenog parkirališta i bioprečišćivača.

Parkiranje:

- Obavezno je planiranje privremenog parkirališta, broj parking mjesta uskladiti sa površinom objekta prema normativima iz Prostorno urbanističkog plana opštine Bijelo Polje.

Ugostiteljska terasa:

- Moguće je organizovanje ugostiteljske terase ispred ili pored objekta, maksimalne površine 50% površine objekta.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovan glavni projekat, fotografije opreme koja se postavlja na ugostiteljskoj terasi.

## 6.2. UGOSTITELJSKA TERASA

Ugostiteljska terasa koristi se za pružanje ugostiteljskih usluga, postavljanjem stolova, stolica, kao i suncobrana i/ili tendi. Ugostiteljska terasa je dio javne ili privatne površine, ispred ili u neposrednoj blizini ugostiteljskog objekta, namijenjena pružanju ugostiteljskih usluga na otvorenom.

Ugostiteljska terasa može biti otvorenog i zatvorenog tipa. Otvorena ugostiteljska terasa je terasa čije su sve strane otvorene i mogu se ograđivati samo žardinjerama, lako prenosivim stubićima, ukrasnim lancima, ukrasnim konopima i/ili

prozirnim/perforiranim paravanima (staklo, tkanina, perforirani lim/drvo) do visine od 110 cm, bez mogućnosti produžavanja.

Krovnu površinu otvorene ugostiteljske terase može činiti tenda ili pergola.

Zatvorena ugostiteljska terasa je terasa čije se bočne strane mogu sezonski ili periodično zastakliti preko visine od 110 cm odnosno zatvoriti paravanima (staklo, puni/perforirani aluminijum, drvo, PVC i drugo).

Krovnna površina zatvorene ugostiteljske terase ne može se fizički vezati za osnovni objekat, niti zatvarati ulaz u drugi objekat.

Ako se ugostiteljska terasa postavlja uz/sa otvorenim šankom, smatra se privremenim ugostiteljskim objektom.

Površina ugostiteljske terase određuje se zavisno od prostornih mogućnosti pojedinačnih lokaliteta.

Na obodima suncobrana, tendi ili drugih vrsta natkrivanja, može biti ispisan samo naziv ugostiteljskog objekta, u skladu sa osnovnim tonom suncobrana odnosno tende, a na karnerima odnosno obodima spoljašnjih strana suncobrana, tendi i drugih vrsta natkrivanja i drugi reklamni natpisi.

U gusto izgrađenom dijelu grada sa ivičnom izgradnjom površina na koju se terasa ugostiteljskog objekta može postavljati određena je dužinom fronta ugostiteljskog objekta. Površina terase može biti proširena na okolnu površinu, pod uslovom da se pribavi saglasnost vlasnika, odnosno korisnika prostora dijela zgrade ispred kog se terasa postavlja.

Otvorena ugostiteljska terasa može biti aktivna u period od 01.04. do 01.10. nakon čega je vlasnik dužan da je ukloni sa lokacije. U slučaju zainteresovanosti korisnika taj period može biti produžen uz odgovarajuću naknadu.

Nakon uklanjanja ugostiteljske terase eventualno oštećenu površinu vlasnik je dužan da dovede u stanje u kojem je bila prije postavljanja ugostiteljske terase.



*Slike: Primjeri ugostiteljskih terasa prihvatljivog izgleda*

## SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

### Lokacija:

- U okviru zona: I, II, III, IV, V i VI.

### Način pričvršćivanja za tlo:

- montažno demontažni privremeni objekti.

### Dimenzije objekta:

- Usaglašene sa dimenzijama ugostiteljskog objekta i prostornim mogućnostima.

### Način postavljanja na javnim površinama:

- U pješačkoj zoni, terasa se postavlja na način da se za kretanje pješaka obezbijedi oko 7m (niži ulični nivo), 2.0m između objekata i terase i komunikacija za ulaz u stambeni dio zgrade u širini ulaznih vrata plus 50,0cm sa strana,
- Tako da ne ometa glavne pješačke tokove, kao ni ulaze u objekte,
- Tako da ne ometa ulaz u drugi poslovni ili stambeni prostor,
- Tako da ne zaklanja izlog drugog poslovnog prostora niti ometa njegov rad,
- Tako da ne ometa ulaz kao i rad objekata školstva, zdravstva, kulture, vjerskih objekata i sl,
- U blizini drveta, sadnice, žive ograde i drugog objekta zelenila, mora omogućiti njihov nesmetan rast i održavanje,
- U blizini spomenika, skulptura, fontana ili česmi, postavlja se na rastojanju ne manjem od 2.5 m, tako da se ne nalazi na njima pripadajućim površinama, i da omogućava njihovo nesmetano održavanje i korišćenje.

### Oprema:

- Opremu terase čine stolovi, stolice, šankovi, zaštitne naprave od sunca (suncobrani i tende), te, eventualno, zaštitne montažno-demontažne podloge ukoliko je postojeća podloga neravna i neodgovarajuća. Podna platforma ne može biti visine veće od 10 cm,
- Elementi opreme treba da dimenzijama, težinom, međusobnim vezama i postavljanjem, omogućavaju brzu montažu, demontažu i transport, ne oštećuju površinu na koju se postavljaju, okolno i/ili zelenilo u sklopu terase, i da budu pogodni za nesmetano kretanje djece, starijih osoba, lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom,
- Ukoliko se terase postavljaju u nizu, razlika između ugostiteljskih objekata ostvaruje se različitom opremom otvorene terase, koja se međusobno usklađuje po vrsti, dimenziji i boji,

- Visina ivice suncobrana u odnosu na podnu površinu bašte iznosi najmanje 2.20m,
- Suncobrani treba da budu plitki, ne smiju biti oblikovno i volumenski agresivni, i moraju biti uniformni u okviru date ugostiteljske terase,
- Postavljen i otvoren suncobran može natkrivati samo tlocrtnu površinu ukupne površine odobrene terase, bez zatvaranja bočnih vertikalnih strana najlonom ili nekim drugim materijalom, odnosno konstrukcijom. Mora imati pokretni oslonac na tlu, izrađen tako da se lako skapa i prenosi, a na donjem dijelu mora imati zaštitu protiv oštećenja podne podloge pomicanjem ili povlačenjem,
- U istoj zoni postavljaju se jednoobrazne tende u pogledu veličine, oblika, boje i materijalizacije,
- U Ulici slobode u sklopu ugostiteljske terase nije dozvoljeno postavljanje tendi i pergola, već se za zaštitu od sunca mogu koristiti samo suncobrani, u bež boji - istobojni bez različitih nijansi,
- Pergola u sklopu ugostiteljske terase se može postaviti iznad ulaza u pripadajući ugostiteljski objekat ili može biti samostojeća, a izrađuje se od drvene konstrukcije i prekrivena je puzavicama ili vinovom lozom, izuzetno platnom, ukoliko uslovi na terenu ne omogućavaju sađenje vegetacije,
- Postavljanje uređaja za hlađenje i zagrijavanje terase električnom energijom vrši se u skladu sa posebnim propisima koji se odnose na električne i termotehničke instalacije.

Posebni uslovi:

- Moraju se organizovati u skladu sa Pravilnikom obližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Sluzbeni list Crne Gore", br.48/13 i 44/15).

Tehnička dokumentacija:

- Površine do 60m<sup>2</sup> - Idejno rešenje ugostiteljske terase i fotografije opreme koja se postavlja;
- Površine preko 60m<sup>2</sup> - Revidovan glavni projekat.

### **6.3. RASHLADNA I IZLOŽBENA VITRINA ZA PRODAJU HRANE I PIĆA**

Rashladna vitrina odnosno izložbena vitrina za prodaju hrane i pića je pokretni privremeni objekat, koji se postavlja na gotovu podlogu ispred ugostiteljskog ili trgovinskog objekta, na pripadajućoj parceli.

Vitrina se može postavljati samo radi dopunske djelatnosti pripadajućeg ugostiteljskog ili trgovinskog objekta.

*SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA*

Lokacija:

- U okviru zona: II, III, IV i V.

Dimenzije objekta:

- Površina za postavljanje rashladne i izložbene vitrine može biti do 4 m<sup>2</sup>.

Način postavljanja na javnim površinama:

- Voditi računa da postavljanje ovog objekta ne remeti funkcionisanje osnovnog objekta, kao ni pješačke i saobraćajne komunikacije,
- Ispred ugostiteljskog objekta moguće je postavljanje samo u okviru ugostiteljske terase, i to najviše dvije rashladne i izložbene vitrine različite namjene,
- Ispred trgovinskog objekta, moguće je postaviti najviše 3 rashladne i izložbene vitrine, ukoliko lokacija to dozvoljava,
- Pored rashladnih i izložbenih vitrina se postavljaju korpe za otpatke,
- Uz rashladne i izložbene vitrine mogu se postavljati suncobrani i/ili tende,
- Na obodima suncobrana, tendi, i u sklopu rashladnih i izložbenih vitrine može biti ispisan samo naziv ugostiteljskog objekta, u skladu sa osnovnim tonom suncobrana, odnosno tende,
- Može se postavljati (najviše jedna) uz kiosk, (osim u zoni I).

Tehnička dokumentacija:

- Atest proizvođača i fotografije uređaja.

#### **6.4. KONZERVATOR ZA SLADOLED**

Konzervator za sladoled je pokretni privremeni objekat koji služi za prodaju sladoleda u originalnom - fabričkom pakovanju.

#### **SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA**

Lokacija:

- U okviru zona: I, II, III, IV i V.

Dimenzije objekta:

- Površina za postavljanje konzervatora za sladoled može biti do 2 m<sup>2</sup>.

Način postavljanja na javnim površinama:

- Konzervator za sladoled se postavlja na gotovu podlogu ispred ugostiteljskog objekta ili zasamostalno obavljanje djelatnosti,

- Uz konzervator za sladoled može se postaviti suncobran, stolica na rasklapanje i kanta za otpatke,
- Na obodu suncobrana koji se postavlja uz konzervator za sladoled ispred ugostiteljskog objekta može biti ispisan samo naziv ugostiteljskog objekta, u skladu sa osnovnim tonom suncobrana,
- Ispred ugostiteljskog objekta moguće je postavljanje samo u okviru ugostiteljske terase, i to najviše dva aparata za prodaju sladoleda,
- Može se (najviše jedan) postavljati uz kiosk, (osim u zoni I).

Tehnička dokumentacija:

- Atest proizvođača i fotografije uređaja.

## 6.5. UGOSTITELJSKI APARAT

Ugostiteljski aparat za prodaju kokica, čipsa, kestena, kukuruza, krofni, palačinki, šećerne pjene, sladoleda na točenje, sladoleda na kuglu je pokretni privremeni objekat koji se postavlja na gotovu podlogu.

### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zona: I.

Dimenzije objekta:

- Površina za postavljanje ugostiteljskog aparata za sladoled može biti do 2 m<sup>2</sup>.

Način postavljanja na javnim površinama:

- Ugostiteljski aparat se postavlja na gotovu podlogu ispred ugostiteljskog objekta, u sklopu ugostiteljske terase ili za samostalno obavljanje djelatnosti;
- Ugostiteljski aparat koji se postavlja na javnim površinama treba da bude pokretan - kolica na točkovima i da se uklanja sa javne površine nakon obavljanja djelatnosti tokom dana,
- Uz ugostiteljski aparat može se postaviti suncobran odnosno tenda, stolica na rasklapanje i kanta za otpatke. Na obodu suncobrana odnosno tende, koji se postavljaju uz ugostiteljski objekat može biti ispisan samo naziv ugostiteljskog objekta, u skladu sa osnovnim tonom suncobrana odnosno tende,
- Ispred ugostiteljskog objekta moguće je postavljanje samo u okviru ugostiteljske terase, i to najviše jedan ugostiteljski aparat,
- U slučaju postavljanja objekta za samostalno obavljanje djelatnosti, moguće je postavljanje više aparata različitih funkcija, ukoliko to lokacija dozvoljava.

Tehnička dokumentacija:



- Atest proizvođača i fotografije uređaja.

## 6.6. VIKEND KUĆICA

Vikend kućica je montažno-demontažni odnosno nepokretni privremeni objekat koji služi za turistički smještaj u prirodi kao kuća za iznajmljivanje. Vikend kućice u naseljima i van naselja ne mogu se koristiti za stalno stanovanje.

### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zona IV i V;
- Minimalno rastojanje između objekata iznosi 6m.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Nepokretni privremeni objekti,
- Montažno demontažni privremeni objekti.

Dimenzionisanje objekata:

- Horizontalni gabarit je definisan je u tabelarnom dijelu programa.

Spratnosti:

- Najviše dvije etaže (P+Pk).

Materijali:

- Drvo (planinska brvnara ili koliba) postavljena na postojećoj podlozi, odnosno na drvenim stubovima.

Oblikovanje:

- Spoljašnjim izgledom i materijalizacijom uklopljena u prirodni ambijent u kojem se postavlja,
- Na nivou grupacija projektovane i izvedene usaglašeno u pogledu forme, gabarita i materijalizacije,
- Planinske vikend kućice u grupacijama manjih gabarita, jednostavnih formi, sa dvovodnim kosim krovom, većih nagiba, pozicionirane usaglašeno sa izohipsama, tako da objekti budu međusobno paralelni ili raspoređeni zrakasto, prateći konfiguraciju terena,
- Pojedinačne vikend kućice u prirodnom okruženju projektovati u skladu sa klimatskim uslovima, orijentacije usaglašene sa nagibom terena, dominantnim pravcima vjetra, birajući kad god je to moguće "otvorenost" prema jugu,



*Slike: Primjeri planinskih vikend kućica prihvatljivog izgleda*

- Vikend kućice na manjim nadmorskim visinama takođe su manjih gabarita, formom i oblikovanjem prilagođene okruženju, terenu i klimatskim uslovima. Krovovi su manjih nagiba, dvovodni i viševodni, visina prizemlja je standardna, a potkrovlja su zastupljena samo izuzetno, uglavnom kod nešto većih objekata.







*Slike: Primjeri vikend kućica na manjim nadmorskim visinama prihvatljivog izgleda*

#### Terasa:

- Može imati terasu odnosno drvenu platformu površine do 12m<sup>2</sup>, koja ne spada u bruto površinu osnove.

#### Instalacije:

- Ugrađen vodonepropusni sud ili bioprečišćivač, odnosno obezbijeđen mobilni sanitarni blok kontejnerskog tipa sa priključkom na kanalizacioni sistem,
- Priključak na vodovodne instalacije, a ukoliko ne postoji mogućnost vodovodnog priključka snabdijevanje tehničkom vodom iz za to pripremljenog rezervoara.

#### Ostali uslovi:

- Obavezno sakupljanje i evakuacija čvrstog otpada,
- Za rekultivaciju i uređenje površina moraju se koristiti autohtone biljne vrste,
- Objekti se moraju graditi i rekonstruisati poštujući standarde definisane Zakonom o turizmu i ugostiteljstvu („Sluzbeni list Crne Gore”, br.2/18, 4/18, 13/18, 25/19, 67/19 i 76/20) i Pravilnikom o vrstama, minimalno tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata („Sluzbeni list Crne Gore”, br.36/18).

#### Parkiranje:

- Može imati privremeno parkiralište sa najviše 2 parking mjesta.

#### Tehnička dokumentacija:

- Revidovan glavni projekat.

## 6.7. KAMP

Kamp je otvorena površina u funkciji privremenog objekta, koju čini zemljište određeno za boravak lica u kamp kućici na točkovima (mobile home), kamp prikolici, pod šatorom ili drugoj mobilnoj opremi za smještaj ljudi na otvorenom prostoru.

Pod mobilnom opremom ne smatra se vikend kućica sa ili bez sopstvenog sanitarnog čvora.

### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zona IV i V.

Dimenzije:

- Maksimalna površina kampa iznosi 10.000 m<sup>2</sup>, a minimalni kapacitet kampa je deset kamp mjesta.

Organizacija:

- Površina na kojoj se postavlja kamp ne može se fizički mijenjati odnosno betonirati. Izuzetno, na terenu se može formirati podloga od šljunka srednje granulacije debljine maksimalno 15 cm, pod uslovom da se ne radi o zelenoj površini.

Saobraćaj:

- Prilazni put - sa javnih saobraćajnica širine najmanje 3m;
- Saobraćajnice unutar kampova izrađene od šljunka sa dovoljnom nosivošću podloge, širine najmanje 3m.

Instalacije:

- Kamp ima zajednički mobilni sanitarni blok kontejnerskog tipa sa priključkom na kanalizacioni sistem ili na vodonepropusnu septičku jamu, odnosno septičku jamu sa bioprečišćivačem.

Drugi objekti:

- Montažno-demontažna prijemna kućica (recepcija);
- Ograda montažno-demontažna, drvena ili metalna ili zelena, koje sprječavaju nekontrolisani ulazak, maksimalne visine 120 cm.

Parkiranje:

- Može imati privremeno parkiralište.

Kategorizacija:

- Dimenzionisanje, kategorizacije i opremanje kampova vršiti u skladu sa Pravilnikom o klasifikaciji, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji kampova ("Sl. list CG", br. 36/18).

Tehnička dokumentacija:

- Tehnička dokumentacija: Revidovani glavni projekat.

## **7. PRIVREMENI OBJEKTI NAMIJENJENI ZA TRGOVINU I USLUGE**

### **7.1. PRODAJNI PANO I PRODAJNI PULT**

Prodajni pano i prodajni pult su objekti za izlaganje i prodaju ukrasnih predmeta, knjiga, časopisa, slika, cvijeća, informacioni pultovi i slično. Prodajni pano i prodajni pult su isključivo pokretni privremeni objekti.

SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone I.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Pokretni privremeni objekti.

Dimenzije:

- Maksimalna površina prodajnog panoa i prodajnog pulta je do 2 m<sup>2</sup>.

Materijali:

- Laki i transparentni materijali, metalik limena konstrukcija ili drvena konstrukcija, uz moguće korišćenje stakla ili platno bijele ili bež boje,
- Uz prodajni pano i prodajni pult postavlja se i stolica na sklapanje.

Način postavljanja:

- U cilju organizovanja različitih manifestacija i pazarišta, vršiti grupaciju ovih objekata tamo gdje lokacija to dozvoljava.

Tehnička dokumentacija:

- Idejno rješenje.

### **7.2. ŠTAND**

Štand je pokretni odnosno montažno-demontažni privremeni objekat, koji se postavlja na gotovu podlogu i kod kojeg jedan konstruktivni sklop objedinjuje površinu za izlaganje, čuvanje robe i zaštitu od atmosferskih prilika.

Na štandu se može vršiti prodaja umjetničkih predmeta, knjiga, štampe, suvenira, čestitki, cvijeća, proizvoda domaće radinosti.

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone I.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Pokretni privremeni objekti.

Dimenzije:

- Maksimalna površina do 4 m<sup>2</sup>.

Materijali:

- Laki materijali, metalik limena konstrukcija ili drvena konstrukcija,
- Moguće postavljanje i stolica na sklapanje.

Način postavljanja:

- U cilju organizovanja različitih manifestacija, uz formiranje grupacija ovih objekata u skladu sa prostornim uslovima.

Tehnička dokumentacija:

- Idejno rješenje.



• Slike: Primjeri štandova prihvatljivog izgleda

### 7.3. KIOSK

Kiosk je montažno-demontažni privremeni objekat namijenjen trgovini i uslugama. Kiosk svojim izgledom, oblikovanjem i bojom mora biti usklađen sa prostorom u kojem se postavlja.

## SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zona I, II, III, IV i V.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno-demontažni privremeni objekat.

Dimenzije:

- Maksimalna površina kioska za prodaju štampe može biti do 9 m<sup>2</sup>,
- Maksimalna površina ostalih vrsta trgovine i usluga do 30 m<sup>2</sup>.

Materijalizacija:

- Kiosk svojim izgledom, oblikovanjem i bojom mora biti usklađen sa prostorom u kojem se postavlja,
- Na nivou grupacija projektovani i izvedeni usaglašeno u pogledu forme, gabarita i materijalizacije,
- Trajni- čelik pocinčani i plastificirani u boji, inoksi ili eloksirani ili plastificirani aluminijum,
- Struktura fasada i zidova kioska može biti od pocinčanih bojenih limova, poliuretanskih panela, termopan stakla, fasadnih laminata ili ispuna sa kamenim odnosno drvenim oblogama.



*Slike: Primjeri kioska prihvatljivog izgleda*

Način postavljanja:

- Uz trotoare minimalne širine 1,50m i više, uz ivicu trotoara,

- U ulicama bez trotoara, na minimalnoj udaljenosti 2,50m,
- Na pješačkim površinama širine preko 7m, na pješačkim površinama,
- U kontaktnom području izgrađenih objekata – u građevinskoj liniji tih objekata,
- Montira se na gotovu podlogu (asfalt, beton, kamene ploče, drvo),
- Može se postaviti i ukloniti sa lokacije u cjelini ili u djelovima,
- Na jednoj lokaciji moguće je postavljanje najviše 4 kioska.

Dodatna oprema:

- Iznad prodajnog pulta (osim u zoni I) može se postaviti sklopiva ili fiksna konzolna tenda, maksimalne širine 1,5 m od ivice kioska i minimalne visine 2,3 m računajući od kote trotoara,
- Uz kiosk (osim u zoni I) moguće je postavljanje rashladne vitrine za prodaju hrane i pića (najviše jedna), kao i jedan konzervator za sladoled,
- Opremu kioska obavezno čini korpa za otpatke postavljena neposredno uz kiosk ili iza kioska,
- Na vanjske djelove kioska nije dopušteno na vidljiv način postavljati instalacije ili djelove uređaja za ventilaciju i/ili klimatizaciju.

Tehnička dokumentacija:

- Atest ovlašćenog proizvođača,
- Idejno rešenje.

#### **7.4. BANKOMAT**

Bankomat je prefabrikovani uređaj namijenjen pružanju bankarskih usluga preuzimanja gotovog novca na otvorenom prostoru. Sastoji se od zaštitnog kućišta i bankomatskog aparata.

#### **SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA**

Lokacija:

- U okviru zona I, II i III.

Način postavljanja:

- Kao samostojeci ili zidni, odnosno postavljeni konzolno na fasadu objekta,
- Da visina od kote uređenog terena do donje ivice bankomata iznosi 70 cm,
- Zidne bankomate potrebno je postaviti na način da ne narušavaju izgled objekta,
- Da omoguće nesmetan pristup korisnika bankomata,
- Da ne ometaju pješačke tokove.

Dodatna oprema



- Rasvjeta i uređaji za video nadzor, po mogućnosti montirani na način da minimalno utiču na izgled lokacije.

Tehnička dokumentacija:

- Atest proizvođača i prikaz objekta na kom se postavlja bankomat.

## 7.5. PIJACA

Pijaca je otvorena površina u funkciji privremenog objekta koja se formira na neuređenom zemljištu i koje se može prilagoditi ovoj namjeni.

### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zona I, vremenski ograničena.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekti.

Dimenzije:

- U skladu sa prostornim uslovima.

Način postavljanja:

- Površina u sklopu prostora pijace se ne može betonirati niti vršiti njena fizičke promjene, s tim da se može formirati podloga od šljunka srednje granulacije debljine do 15 cm,
- Postojeća asfaltna ili betonska površina može se prilagoditi za potrebe formiranja privremenepijace.

Drugi objekti:

- montažno demontažna prijemna kućica (naplata karata) površine do 4 m<sup>2</sup>.

Dodatna oprema

- Privremena montažno demomontažna ograda,
- Štandovi u skladu sa uslovima definisanim u tački 6.2.2.

Parkiranje:

- Obezbjedeno privremeno parkiralište u zonama u skladu sa normativima iz Prostorno urbanističkog plana opštine Bijelo Polje.

Tehnička dokumentacija:

- Idejno rješenje ili revidovani glavni projekat.

#### **7.6. OBJEKAT ZA TRGOVINU I USLUGE**

Objekat za trgovinu i usluge je privremeni objekat namijenjen za pružanje trgovinskih i drugih usluga.

##### **SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA**

A. Objekti za trgovinu i usluge do 150 m<sup>2</sup>

Lokacija:

- U okviru zona I, suvenirnica.
- U okviru zona II, III, IV i V.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekti.

Dimenzije:

- U okviru zona I, maksimalna površina 12m<sup>2</sup>;
- Maksimalna površina 150m<sup>2</sup>.

Spratnost:

- Maksimalna spratnost objekta je P.

Materijalizacija:

- Svojim izgledom, oblikovanjem i bojom objekat mora biti usklađen sa prostorom u kojem se postavlja,
- Na nivou grupacija objekti moraju biti projektovani i izvedeni usaglašeno u pogledu forme, gabarita i materijalizacije,
- Materijali laki i kvalitetni,
- Struktura fasada i zidova može biti od pocinčanih bojenih limova, poliuretanskih panela, termopan stakla, fasadnih laminata ili fasadnih ispuna sa kamenim ili drvenim oblogama.

Način postavljanja:

- Montira se na gotovu podlogu (asfalt, beton, kamene ploče, drvo), sa mogućnošću da se sa lokacije ukloni u cjelini ili u djelovima,
- Minimalno na odstojanju od 2 m od trotoara ili od granice parcele prema saobraćajnici.

Tehnička dokumentacija:



- Idejno rješenje za objekte površine do 30m<sup>2</sup>, odnosno revidovani glavni projekat za objekte površine veće od 30m<sup>2</sup>, atesti ovlašćenih proizvođača.

#### B. Objekti za trgovinu i usluge preko 150m<sup>2</sup>

##### Lokacija:

- U okviru zona IV i VI.

##### Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni objekti
- Nepokretni objekti

##### Dimenzije:

- Maksimalna površina osnove 1500m<sup>2</sup>.

##### Spratnost:

- Maksimalna spratnost objekta je P+1.

##### Materijali:

- Trajni materijali–od čelika pocinčanog i plastificiranog u boji, od inoksa ili od eloksiranog ili plastificiranog aluminijuma,
- Struktura fasada i zidova objekta za trgovinu i usluge može biti od pocinčanih bojenih limova, poliuretanskih panela, termopan stakla, fasadnih laminata ili fasadnih ispuna sa kamenim ili drvenim oblogama,
- Izgledom, oblikovanjem i bojom usklađen sa okolni prostorom.

##### Način postavljanja:

- Montira se na gotovu podlogu (asfalt, beton, kamene ploče, drvo), sa mogućnošću da se sa lokacije ukloni u cjelini ili u djelovima,
- Minimalno na odstojanju od 5 m od trotoara, ili od granice parcele.

##### Parkiranje:

- Obavezno je planiranje privremenog parkirališta, broj parking mjesta zavisi od površine objekta, i potrebno ga je uskladiti sa normativima iz Prostorno urbanističkog plana opštine Bijelo Polje.

##### Tehnička dokumentacija:

- Revidovani glavni projekat, atesti ovlašćenih proizvođača.

#### **7.7. AUTOMAT ZA PRODAJU ŠTAMPE**

Automat za prodaju štampe je prefabrikovani uređaj namijenjen kupovini dnevne štampe na otvorenom prostoru koji se sastoji od zaštićenog kućišta i prodajnog aparata.

#### *SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA*

Lokacija:

- U okviru zona I, II i III.
- Postavlja se na prometnim mjestima, uz komunikacije.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno-demontažni privremeni objekti.

Način postavljanja:

- Na postojeću uređenu površinu,
- Konzolno na fasadu objekta,
- Zidne automat potrebno je postaviti na način da ne narušava izgled objekta,
- Da omoguće nesmetan pristup korisniku automata,
- Da ne ometaju pješačke tokove.

Tehnička dokumentacija:

- Atest proizvođača i prikaz objekta na kom se postavlja automat.

### **8. PRIVREMENI OBJEKTI NAMIJENJENI ZA ORGANIZACIJU DOGAĐAJA**

#### **8.1. ŠATOR ZA MANIFESTACIJE, DOGAĐAJE ILI PROMOCIJE**

Šator za manifestacije, događaje ili promocije je fabrički proizveden i atestiran privremeni objekat.

#### *SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA*

Lokacija:

- U okviru zona III, IV i V.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni objekti

Dimenzionisanje:

- Šator može biti različitih dimenzija i oblika, u zavisnosti od konkretne namjene (cirkuske predstave, koncerti, izložbe),
- Voditi računa o površini dovoljnoj za postavljanje objekta sa pratećim sadržajima, što se usklađuje sa zahtjevima zainteresovanih lica za postavljanje objekta.

Materijali:

- od lake, montažno-demontažne konstrukcije na adekvatan način pričvršćen za tlo i razapetog platna ili nekog drugog nepromočivog materijala.

Način postavljanja:

- Na uređenu podlogu ili neuređeni teren.

Oprema:

- Uređaji za kontrolu temperature (grijanje, klima uređaj, ventilatori), ozvučenje, osvetljenje i manju kuhinju, binu, podijum, prostor i opremu za posjetioce (tribine, stolice, prenosive toalete).

Parkiranje:

- Neophodno je planirati privremeno parkiralište u slučaju postavljanja šatora na neuređenom zemljištu.

Tehnička dokumentacija:

- Atest ovlašćenih proizvođača.

## **8.2. BINA, PODIJUM ILI BIOSKOP NA OTVORENOM**

Bina, podijum ili bioskop na otvorenom je fabrički proizvedeni i atestirani objekat.

### **SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA**

Lokacija:

- U okviru zona I, II, III, IV, V i VI.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni objekti.

Dimenzionisanje:

- U zavisnosti od konkretne namjene i predviđenog broja posjetilaca.

Materijali:

- Lake, montažno-demontažne konstrukcije i na njih postavljene gazne površine od čvrstih materijala ili nekog drugog nepromočivog materijala

Način postavljanja:

- Na uređenu podlogu ili neuređeni teren.

Oprema:

- Tehnička oprema (ozvučenje, osvjetljenje, ekrani) i prateća oprema za gledaoce (ograda, ograđeni prostor, tribine, stolice).

Parkiranje:

- Neophodno je planirati privremeno parkiralište u slučaju postavljanja na neuređenom zemljištu.

Tehnička dokumentacija:

- Atest ovlašćenih proizvođača.

### **8.3. OBJEKTI I OPREMA ZA POTREBE SNIMANJA SPOTOVA, FILMOVA ILI REKLAMA**

Objekti i oprema za potrebe snimanja spotova, filmova ili reklama su svi montažno-demontažni objekti (za smještaj osoblja, studijski rad, garderobe, prenosivi toaleti), tehnička oprema (ozvučenje, osvjetljenje, kamere sa kranovima), scenografije, rekviziti koji se postavljaju za ovu potrebu.

#### **SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA**

Lokacija:

- U okviru zona I, II, III, IV, V i VI.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni objekti.

Dimenzionisanje:

- U zavisnosti od konkretne namjene.

Način postavljanja:

- Na uređenu podlogu ili neuređeni teren.

Oprema:

- Tehnička oprema (ozvučenje, osvjetljenje, kamere sa kranovima), scenografije, rekviziti koji se postavljaju za ovu potrebu.

Parkiranje:

- Neophodno je planirati privremeno parkiralište u slučaju postavljanja na neuređenom zemljištu.

Tehnička dokumentacija:

- Atest ovlaštenih proizvođača.

#### **8.4. OBJEKTI I OPREMA ZA POTREBE ORGANIZOVANJA FESTIVALA**

Objekti i oprema za potrebe organizovanja festivala su fabrički proizvedeni i atestirani montažno-demontažni objekti (bine, podijumi, garderobe, šatori, prenosivi toaleti), tehnička oprema (ozvučenje, osvjetljenje, kamere sa kranovima i sl.), scenografija, rekviziti, prostor i prateća oprema za gledaoce (ograda, ograđeni prostor, tribine, stolice, toaleti, šatori za smještaj), privremeni parking prostori koji se na javnom prostoru postavljaju za potrebe festivala i drugih kulturnih manifestacija.

##### *SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA*

Lokacija:

- U okviru zona I, II, III, IV, V i VI.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni objekti.

Dimenzionisanje:

- U zavisnosti od konkretne namjene i predviđenog broja posjetilaca.

Način postavljanja:

- Na uređenu podlogu ili neuređeni teren.

Oprema:

- Tehnička oprema (ozvučenje, osvjetljenje, kamere sa kranovima i sl.), scenografija, rekviziti, prostor i prateća oprema za gledaoce (ograda, ograđeni prostor, tribine, stolice, toaleti, šatori za smještaj).

Parkiranje:

- Privremeno parkiralište na javnoj površini.

Tehnička dokumentacija:

- Atest ovlaštenih proizvođača.

## 9. PRIVREMENI OBJEKTI NAMIJENJENI REKLAMIRANJU, OGLAŠAVANJU I PRUŽANJU INFORMACIJA

### 9.1. BILBORD

Bilbord je nepokretni privremeni objekat, izgrađen od lakih materijala, u ramu, na nosećem stubu.

Bilbord je vrsta reklamno-oglasnog panoa koji prema obliku i raspoloživim površinama za oglašavanje može biti jednostran, dvostran ili trostran.

#### *SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA*

Lokacija:

- U okviru zona I, II, III, IV i V.
- Postavlja se na prometnim mjestima, uz komunikacije.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Nepokretni privremeni objekti.

Dimenzionisanje:

- Površine svake strane bilborda može biti od 6 m<sup>2</sup> do 60 m<sup>2</sup>, u sledećim dimenzijama (visina x širina):
  - 2,0 m x 3,0 m;
  - 3,0 m x 4,0 m;
  - 3,0 m x 6,0 m;
  - 3,0 m x 8,0 m;
  - 5,0 m x 10,0 m i
  - 5,0 m x 12,0 m.
- Noseći stub je visine najmanje 2.5m, a najviše 10 m, ukoliko je bilbord površine veće od 12 m<sup>2</sup>, a maksimalna dopuštena ukupna visina panoa, mjereno od kote saobraćajnice, može iznositi 15 m.

Način postavljanja:

- Postavljaju se po pravilu uz saobraćajnicu, upravno na njenu osovinu, bližom stranom panoa na udaljenosti od ivičnjaka najmanje 50 cm,
- Ne smiju podsjećati na saobraćajne znakove, ometati pješačke tokove, zaklanjati saobraćajnu signalizaciju i onemogućavati preglednost na raskrsnicama,
- Bilbordi koji se postavljaju u nizu uz saobraćajnice moraju biti u istoj liniji, međusobno usklađeni veličinom i oblikom. Razmak između bilborda većih od 12 m<sup>2</sup> mora iznositi najmanje 60 m,
- Bilbord se može postaviti i na nosač koji se nalazi na fasadi zgrade;

- Više bilborda se ne mogu postavljati u visinu,
- Kada na bilbordu nije postavljena reklamna poruka, bilbord se prekriva plakatom bijele boje.

Materijali:

- Materijalom i bojom se moraju uklopiti u postojeće okruženje;
- Mogu biti osvijetljeni,
- Konstruktivni elementi, noseći stubovi i rasvjetna tijela se ne mogu isticati oblikovanjem, bojom i materijalom.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovan glavni projekat, foto dokumentacija.

## **9.2. OGLASNI I REKLAMNI PANO**

Oglasni odnosno reklamni pano (stub, totem, city light-svijetleća reklama, reklamna vitrina, reklamna ograda, LED display) je objekat namijenjen isticanju reklamnih poruka, radi komercijalnog reklamiranja i oglašavanja, kao i za isticanje plakata kulturnog sadržaja, plana grada.

### **SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA**

Lokacija:

- U okviru zona I, II, III, IV i V.
- Postavlja se na promjetnim mjestima, uz komunikacije, na fasade objekata.

Način pričvršćivanja:

- Montažno-demontažni privremeni objekti,
- Nepokretni privremeni objekti,
- Pokretni privremeni objekti.

Dimenzionisanje:

- Maksimalna dozvoljena površina jedne strane oglasnog odnosno reklamnog panoa iznosi 4 m<sup>2</sup> za stub, totem, city light ili reklamne vitrine,
- Maksimalna dozvoljena površina jedne strane oglasnog odnosno reklamnog panoa iznosi 20 m<sup>2</sup> za LED display i reklamne ograde.

Način postavljanja:

- Na postojeću uređenu površinu
- Na objekat (murali, reklamni pano, svijetleće reklame, displeji, reklame sa elektronskom izmjenom reklamnih poruka, elektronska roto – trivison reklama, elektronska trčeća reklama).

**Materijali:**

- Mogu biti jednostrani ili dvostrani,
- Mogu biti osvijetljeni ili neosvijetljeni.

**Pokretni oglasni panoi:**

- Oglasni pano je objekat na kome privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik ističe plakate, oglase, obavještenja i slično, radi informisanja i obavještanja o održavanju zabavnih, kulturnih i sportskih manifestacija, obavljanju djelatnosti i slično, kao i posmrtnih plakate i druge slične oglase i obavještenja,
- Samostojeći panoi i oglasne table, postavljaju se na javnim mjestima i ispred preduzeća, javnih ustanova i sl. Tip i oblik oglasnih tabli radi se u zavisnosti od dijela grada u kome se pano postavlja, ili od izgleda i arhitekture objekta ispred kog se postavlja.

**Reklamni panoi su:**

- Objekti na kojima se privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici reklamiraju,
- Objekti privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika registrovanih za obavljanje djelatnosti reklamiranja, odnosno marketinga, koji u komercijalne svrhe reklamiraju djelatnost, proizvode i usluge trećih lica,
- Vlasnik reklamnog prostora dužan je da uredno održava postavljene natpise ili reklamu, kada nije postavljena reklamna poruka ili natpis, pano se prekriva plakatom bijele boje,
- Reklamni panoi koji su lako prenosivi samostojeći objekti, oblika slikarskog štafelaja, koriste se za isticanje asortimana proizvoda, vrsta usluga koje se nude i sl., a uklanjaju se nakon završetka radnog vremena ukoliko su postavljeni na javnu površinu,
- Pozicioniraju se na parcelu objekta u kome se nalazi poslovni prostor, ili na javnoj površini neposredno uz građevinu, na način da se obezbijedi nesmetana pješačka komunikacija,
- Osvijetljene reklamne vitrine (citylight) su reklamni panoi sa integrisanim osvijetljenjem u kojim se plakati i predmeti oglašavanja postavljaju unutar staklene vitrine,
- Postavljaju se kao slobodnostojeći objekti, na minimum 50 cm od krajnje linije objekta, i minimum 50 cm od ivičnjaka trotoara li saobraćajnice. Razmak između vitrina mora iznositi najmanje 30 m,
- Osvjetljenje reklamne vitrine mora biti ujednačenog i stalnog inteziteta, bijele boje, usklađeno sa intezitetom javne rasvjete uz saobraćajnicu, u rasponu od 200 do 300 lux,



Ukoliko je reklama osvijetljena, osvijetljenje mora biti stalnog, ujednačenog i dopuštenog inteziteta, usmjereno tako da ne ometa učesnike u saobraćaju. Reklame svojim oblikom, bojom, izgledom ili mjestom postavljanja ne smiju podsjećati na saobraćajne znake, ometati pješačke putanje, zaklanjati saobraćajnu signalizaciju i onemogućavati preglednostna raskrscima.

Tehnička dokumentacija:

- Tipski projekat dobijen od proizvođača ili idejno rješenje za postavljanje na uređenoj površini
- Za postavljanje na objektu tehničku dokumentacija koja sadrži nacrt fasade ili prostora sa planiranim izgledom, a ukoliko se radi o svjetlećem komunalnom objektu (svjetleće reklame, displeji i sl.), uz navedeno, potrebno je dostaviti još i presjek i potrebne detalje sa šemom instalacija, predračun sigurnosti, tehnički opis sa oznakom materijala i tonska rješenja boja.

### 9.3. REKLAMNA ZASTAVA

Reklamna zastava je privremeni objekat koji se postavlja na jarbol, u držače na fasadi objekta ili na stub javne rasvjete na određeno vrijeme, a sadrži reklamni natpis.

Reklamna zastava može se postaviti i površinski na dio fasade objekta, sa tim da se u visini prizemlja objekta osigura slobodan prostor za prolaz vozila i pješaka.

### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zona I, II, III, IV i V.
- Postavlja se na promjetnim mjestima, uz komunikacije.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno-demontažni privremeni objekti,
- Nepokretni privremeni objekti,
- Pokretni privremeni objekti.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovan glavni projekat za jarbol kao nepokretni privremeni objekat,
- Za montažno-demontažni ili pokretni privremeni objekat idejno rješenje.

## **10. PRIVREMENI OBJEKTI NAMJENJENI ZA SPORT I REKREACIJU**

Privremeni objekat za sport i rekreaciju je objekat u kome se obavljaju sportske i rekreativne aktivnosti.

Objekat namijenjen za iznajmljivanje sportsko-rekreativne opreme je zatvoreni objekat (kiosk, montažna kućica) ili otvoreni stalak (za bicikla).

### **10.1. OBJEKAT ZA IZNAJMLJIVANJE SPORTSKO-REKREATIVNE OPREME**

Lokacija:

- U okviru zona VI.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekti.

Dimenzionisanje:

- Maksimalna površina 30m<sup>2</sup>,

Spratnost:

- Jedna etaža (P).

Materijali:

- Izrađuju se od lakih kvalitetnih materijala, proizveden od ovlašćenog proizvođača;

Način postavljanja:

- Montira se na gotovu podlogu (asfalt, beton, kamene ploče, drvo), tako da se može ukloniti sa lokacije u cjelini ili u djelovima.

Oblikovanje:

- Izgledom i bojom mora biti usklađen sa prostorom u kojem se postavlja i na njemu se mogu postavljati reklamni naziv i logo;
- Na prednjoj strani objekta, iznad prodajnog pulta može se postaviti sklopiva ili fiksna konzolna tenda, maksimalne širine 1,5 m od ivice objekta i minimalne visine 2,3 m računajući od kote trotoara.

Dodatni sadržaji:

- Sanitarne prostorije za potrebe zaposlenih.

Tehnička dokumentacija:

- Površine do 30m<sup>2</sup> - Idejno rešenje;

## 10.2. NATKRIVENI/ZATVORENI SPORTSKI OBJEKAT

Natkriveni/zatvoreni sportski objekat je montažno demontažni ili nepokretni privremeni objekat u funkciji sportsko-rekreativnih aktivnosti (fudbal, košarka, odbojka, tenis, klizanje) sa odgovarajućim sadržajima i ugrađenom opremom.

### *SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA*

Lokacija:

- U okviru zona III i IV.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekti.

Površina:

- Maksimalna bruto građevinska površina objekta 1500m<sup>2</sup>.

Spratnost:

- Maksimalna spratnost je P.

Materijali:

- Konstrukcija objekta od montažnih elemenata;
- Zidovi i krovni prekrivač od impregniranog ili plastificiranog platna ili drugog sličnog materijala.

Način postavljanja:

- Montira se na temelje nosača konstrukcije;
- Zidanje objekta vrši se samo ako je to potrebno za izradu temelja nosača konstrukcije, koji ne može biti izvan zemlje više od 20 cm.

Oblikovanje:

- Izgledom i bojom mora biti usklađen sa prostorom u kojem se postavlja i na njemu se mogu postavljati reklamni naziv i logo.

Dodatni sadržaji:

- Montažni objekat površine do 16 m<sup>2</sup>, za potrebe prodaje karata, smještaja i izdavanja dijela opreme;
- Toalet sa priključkom na kanalizacioni sistem ili sa bioprečišćivačem, u okviru pripadajuće površine objekta, ili pokretni toalet i mobilni sanitarni blok.

Zelene površine:

- 10% površine parcele mora biti ozelenjeno.

Parkiranje:

- Obezbeđeno privremeno parkiralište u skladu sa normativima iz Prostorno urbanističkog plana opštine Bijelo Polje.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovan glavni projekat.

### 10.3. SPORTSKI OBJEKAT - OTVORENI TEREN

Sportski objekat - otvoreni teren je privremeni objekat u funkciji sportsko-rekreativnih aktivnosti (fudbal, košarka, odbojka, tenis, klizanje, skejt-bord poligon, teren za boćanje) sa odgovarajućim sadržajima i ugrađenom opremom.

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone I otvoreno klizalište;
- U okviru zone II,III, IVi V ostali otvoreni tereni.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekti.

Površina:

- Maksimalna površina objekta 5000m<sup>2</sup>.

Materijali:

- Podloga sportskog objekta - otvorenog terena može biti gumena podloga, vještačka trava, atletska staza, multifunkcionalna podloga.

Oprema:

- Odgovarajuća infrastruktura;
- Toalet sa priključkom na kanalizacioni sistem ili sa bioprečišćivačem, u okviru pripadajuće površine objekta, ili pokretni toalet i mobilni sanitarni blok.

Dodatni sadržaji:

- Prostor za gledaoce - montažne tribune;
- Zaštitna ograda kako bi se zaštitilo okruženje od mogućih negativnih posledica (sportskih rekvizita);
- Zaštitna ograda na koju se postavlja reklamni sadržaj smatra se reklamnom ogradom;
- Montažni objekat zapotrebe prodaje karata i svlačionice.

Zelene površine:

- 20% površine parceleu zonama III, IV i V mora biti ozelenjeno.

Parkiranje:

- Obezbeđeno privremeno parkirališteu zonama III, IV i V u skladu sa normativima iz Prostorno urbanističkog plana opštine Bijelo Polje.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovan glavni projekat.

#### 10.4. NADSTREŠNICA ZA ODMOR I REKREACIJU POSJETILACA

Nadstrešnica za odmor i rekreaciju posjetilaca je montažno-demontažni privremeni objekat koji se postavlja za potrebe odmora i rekreacije posjetilaca.

##### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone IV i V.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekti.

Površina:

- Maksimalna površina u osnovi je 25 m<sup>2</sup>.

Materijali:

- Izrađuju se od drveta obrađenog da je otporno na atmosferske uticaje.

Način postavljanja:

- Na postojeću ili uređenu podlogu.

Tehnička dokumentacija:

- Idejno rešenje.



- *Slike: Primjeri nadstrešnica za odmor i rekreaciju posjetilaca prihvatljivog izgleda*

#### 10.5. DJEČJE IGRALIŠTE

Dječje igralište je montažno-demontažna grupacija objekata, otvorenih površina za igru ili urbanog mobilijara montiranog na određenoj lokaciji u svrhu igre djece.

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone I i V

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekti;

Površina:

- Zavisno od vrste i broja naprava, usaglašeno sa površinom lokacije.

Materijali:

- objekti i oprema koji se montiraju su od materijala otpornih na mehaničke uticaje i ekološki prihvatljivih, bezbjednih po zdravlje djece, sa svim neophodnim atestima.

Način postavljanja:

- Lociraju se na uređenim ili neuređenim površinama kojima se može osigurati bezbjednost korisnika;
- Može biti ograđeno zaštitnom ogradom visine do 60cm.

Tehnička dokumentacija:

- Fotodokumentacija sa atestima proizvođača;
- Dokaz o ispravnosti uređaja i opreme.

### **10.6. MOBILNO KLIZALIŠTE**

Mobilno klizalište je otkriveni ili natkriveni montažno-demontažni privremeni objekat sa pratećom opremom namjenjen za profesionalne i rekreativne sportove na ledu.

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone I.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekti.

Površina:

- Maksimalna površina objekta 1200m<sup>2</sup>.

Oprema:

- Rashladni uređaj, prostor za skladištenje opreme za zaravnavanje leda, garderoba, blagajna, ostava za klizaljke, prostor za iznajmljivanje klizaljki i ostale potrebe za rad klizališta;
- Zaštitna ograda, od elemenata koji se spajaju i učvršćuju u cjelinu po cijelom obodu mobilnog klizališta, zadovoljavajuće čvrstoće - čelična konstrukcija sa drvenim elementima i rukohvatom, visine 1 m, sa ugrađenim vratima za ulazak i izlazak klizača širine minimalno 1 m.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovani glavni projekat i atesti proizvođača.

## 10. 7. AVANTURISTIČKI PARK

Avanturistički park je montažno-demontažni privremeni objekat koji čini skup konstruktivnih elemenata (drveni, žičani, zaštitne gume i suđeri), koji se postavljaju u određenom prostoru i formiraju visinske staze - prepreke za korisnike.

### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone V.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekti.

Površina:

- Zavisno od veličine elemenata koji sačinjavaju avanturistički park i usaglašeno sa površinom lokacije;
- Maksimalna površina je 2ha.

Materijali:

- Savremeni i kvalitetni materijali sa potrebnim atestima;
- Izgledom i oblikom usklađene sa ambijentom u kojem se postavljaju.

Način postavljanja:

- U prostoru bez značajnijih izmjena.

Pratći objekti:

- Montažni objekat površinedo 16 m<sup>2</sup>, za potrebe prodaje karata i smještanja i izdavanja dijela opreme.

Parkiranje:

- Obezbeđeno privremeno parkirališteu zonama uskladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene



površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima ("Sl. list CG", br. 24/10 i 33/14).

Tehnička dokumentacija:

- Revidovani glavni projekat;
- Foto dokumentacija sa atestima proizvođača.

## **11. PRIVREMENI OBJEKAT ZA POTREBE UREĐENIH KUPALIŠTA**

Privremeni objekat za potrebe uređenih kupališta je objekat koji je u funkciji korišćenja kupališta.

### **11.1. KABINE ZA PRESVLAČENJE**

Kabina za presvlačenje je plažna oprema namijenjena presvlačenju korisnika plaže.

U zavisnosti od veličine kupališta može biti postavljeno više kabina za presvlačenje.

#### **SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA**

Lokacija:

- U okviru zone III i IV.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekat.

Površina:

- Maksimalna površina 4,0m<sup>2</sup>.

Materijal:

- Konstrukcija kabine za presvlačenje - od metalnih profila na kojima su ugrađene kukice za kačenje robe prilikom presvlačenja;
- Strane kabine za presvlačenje - od vodootpornog platna.

Tehnička dokumentacija:

- Tipski projekat, atest proizvođača.

### **11.2. PLAŽNI TUŠEVI**

Plažni tuševi su objekti koji se postavljaju u službi korisnika kupališta.

#### **SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA**

Lokacija:

- U okviru zone III i IV.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Nepokretni privremeni objekat.

Površina:

- Maksimalna površina 4,0m<sup>2</sup>.

Materijal:

- Montiraju se na vodo-propusnu platformu od neklizajućeg PVC materijala ili drveta.

Tehnička dokumentacija:

- Tipski projekat, atest proizvođača.

### 11.3. POKRETNA TOALETNA KABINA

Pokretna toaletna kabina je tipski privremeni objekat koji predstavlja samostalnu sanitarno-higijensku jedinicu bez potrebe priključivanja na vodovodnu i kanalizacionu mrežu.

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Pokretna toaletna kabina

Lokacija:

- U okviru zone III i IV.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekat.

Površina:

- Bruto površina jednog pokretnog toaleta je maksimalno 3 m<sup>2</sup>.

Materijal:

- Kabine se izrađuju od PVC materijala.

Tehnička dokumentacija:

- Tipski projekat, atest proizvođača.

### 11.4. SPASILAČKA OSMATRAČNICA I SPASILAČKI PUNKT

Spasilačka osmatračnica i spasilački punkt su privremeni objekti namijenjeni za boravak spasilaca i smještanje spasilačke opreme.

Spasilačka osmatračnica je prostor namijenjen za dnevni boravak lica koja su zadužena da nadgledaju kupalište i kupaće.

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

#### A. Spasilačka osmatračnica

Lokacija:

- U okviru zone III i IV.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno-demontažni privremeni objekat.

Površina:

- Površina spasilačke osmatračnice u osnovi je maksimalno 4 m<sup>2</sup>.

Materijal:

- Trajni: drvene ili čelične konstrukcije, obložen panelima ili drvetom.

Prostor za sjedenje:

- Visoko pozicioniran u odnosu na podlogu - na visini 2-2,5 m.

Oblikovanje:

- Izgledom, oblikovanjem i bojom mora biti usklađen sa prostorom u kojem se postavlja

Tehnička dokumentacija:

- Tipski projekat, atest proizvođača.

## **12. PRIVREMENI OBJEKTI NAMIJENJENI ZA POTREBE UPRAVLJANJA ZAŠTIĆENIM PODRUČJEM**

### **12.1. DRVENA STAZA I PASARELA**

Drvena staza odnosno pasarela je montažno-demontažni privremeni objekat za potrebe kretanja posjetilaca kroz zaštićeno područje.

#### **SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA**

Lokacija:

- U okviru zone III.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekti;
- Na postojeću podlogu, bez trajnog vezivanja za tlo.

Dimenzionisanje:

- Širina drvene staze odnosno pasarele je najmanje 1,2 m.

Materijali:

- Drvena konstrukcija, ispuna i ograda.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovan glavni projekat.

### **13. PRIVREMENI OBJEKTI NAMIJENJENI ZA KOMUNALNE USLUGE I INFRASTRUKTURU**

#### **13.1. PRIVREMENO PARKIRALIŠTE**

Privremeno parkiralište je otvorena površina u funkciji privremenog objekta koja se formira na neuređenom zemljištu koje se u datim uslovima može prilagoditi parkiranju vozila.

#### **SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA**

Lokacija:

- U okviru zone V i VI.

Način izrade:

- Na privremenom parkiralištu moraju se obezbijediti uslovi za nesmetano parkiranje vozila.
- Teren se ne može betonirati niti vršiti njegova fizička promjena, ali se može formirati podloga od šljunka srednje granulacije debljine maksimalno 15 cm;
- Za potrebe privremenog parkirališta može se prilagoditi i postojeća asfaltna ili betonska površina
- Privremeno parkiralište je uređeno, ozelenjeno, dobro osvijetljeno i čuvano.

Dimenzionisanje:

- Maksimalna površina 5.000 m<sup>2</sup> s tim da se na svakih 1.000 m<sup>2</sup> privremenog parkinga obezbijedi najmanje 100 m<sup>2</sup> ozelenjenih površina.

Drugi objekti:

- Montažno-demontažna prijemna kućica (za naplatu karata) površine do 4m<sup>2</sup>, kao i ulazna i izlazna rampa.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovani glavni projekat za parkirališta sa više od 200 mjesta;
- Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu u skladu sa Uredbom o projektima za koje se vrši procjena uticaja zahvata na životnu sredinu („Sl. list RCG“, br. 20/07, „Sl. list CG“, br. 47/13 i 53/14).

#### **13.2. MONTAŽNA PARKING GARAŽA**

Montažna parking garaža je montažno-demontažni privremeni objekat metalne konstrukcije odnosno krovna konstrukcija za parking koji služi parkiranju jednog ili više vozila.

## SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

### Lokacija:

- U okviru zone II, III, IV i VI.

### Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekat.

### Dimenzionisanje:

- Maksimalna bruto građevinska površina 2000 m<sup>2</sup>;
- Minimalna površina ozelenjenih površina 20%.

### Spratnost:

- Najviše dvije etaže (Su+P, P+Pk ili P+1).

### Materijali:

- Metalne konstrukcije odnosno krovna konstrukcija za parking koji služi parkiranju jednog ili više vozila.

### Način izrade:

- Priključenje na javnu saobraćajnicu u skladu sa uslovima nadležnog organa;
- U montažnoj parking garaži moraju se obezbijediti uslovi za nesmetano parkiranje vozila;
- Teren se ne može betonirati niti vršiti njegova fizička promjena, ali se može formirati podloga od šljunka srednje granulacije debljine maksimalno 15 cm;
- Za potrebe montažne parking garaže može se prilagoditi i postojeća asfaltna ili betonska površina;
- Privremena montažna parking garaža je uređena, ozelenjena, dobro osvijetljena i čuvana.

### Drugi objekti:

- Montažno-demontažna prijemna kućica (za naplatu karata) površine do 4m<sup>2</sup>, kao i ulazna i izlazna rampa.

### Tehnička dokumentacija:

- Revidovani glavni projekat;
- Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu u skladu sa Uredbom o projektima za koje se vrši procjena uticaja zahvata na životnu sredinu („Sl. list RCG“, br. 20/07, „Sl. list CG“, br. 47/13 i 53/14).

## 13.3. OBJEKTI I PREDMETI NA STANICI JAVNOG GRADSKOG PREVOZA

Objekti i predmeti na stanici javnog gradskog prevoza su montažno demontažni privremeni objektinamjenjeni zaštiti putnika od atmosferskih uticaja, informisanju putnika i trgovinskim uslugama.

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone II, III, IV i V.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekti;
- Na postojeću ili novu podlogu, tako da se ne stvara arhitektonska barijera i ne sužava slobodan prostor za kretanje pješaka.

Oblikovanje:

- Na stajalištu javnog gradskog prevoza može se postavljati tipska modularna nadstrešnica, a ukoliko ne postoje prostorne mogućnosti za postavljanje nadstrešnice, može se postavljati oznaka stajališta;
- Kiosk, ukoliko se postavlja, sa nadstrešnicom oblikovno i konstruktivno čini cjelinu, a ukoliko ne postoji mogućnost za takvo postavljanje (drvo, hidrant) kiosk se može postaviti odvojeno od nadstrešnice na jednaku udaljenost od ivice trotoara.

Materijali:

- Konstrukcija od inoks profila,
- Bočne strane od sigurnosnog stakla ili kombinovane sa City light-om,
- Krovni elementi zakrivljeni, ili izvedeni u nagibu i izrađeni od akrilata.

Opremu nadstrešnice:

- Naziv stajališta, oznaka autobuske linije, šema gradskih linija, klupa, korpa za otpatke i u zavisnosti od raspoloživog prostora, City-light.

Tehnička dokumentacija:

- Tipski projekat ili idejno rješenje.



• Slike: Primjeri objekta i predmeta na stanici javnog gradskog prevoza prihvatljivog izgleda

#### 13.4. MONTAŽNI OBJEKAT ZA SERVISIRANJE ILI PRANJE VOZILA

Montažni objekat za servisiranje ili pranje vozila je montažno-demontažni privremeni objekat za pranje i čišćenje, obavljanje tehničkog pregleda, odnosno servis vozila svih tipova.

##### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone II, IV i V.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekti.

Dimenzionisanje:

- Bruto površina montažnog objekta zavisi od potrebe za efikasnim odvijanjem predviđene djelatnosti, što podrazumeva dovoljan prostor za smještanje vozila, kao i nesmetanu komunikaciju osoblja koje pruža usluge pranja i čišćenja.

Materijali:



- Noseća konstrukcija - čelični profili;
- Krovna konstrukcija je čelična, krovni pokrivač od lima;
- Zidna ispuna su montažni sendvič paneli;
- Ako je objekat formiran u vidu nadstrešnice, konstrukciju krova nosi čelični, konstruktivni skelet montiran na armirano-betonske temelje, dok se ostatak konstrukcije poda izvodi prema tehničkoj dokumentaciji.

Instalacije:

- Priključuje se na vodovodne instalacije;
- Priključuje se na kanalizacioni sistem ili na vodonepropusnu septičku jamu odnosno septičku jamu sa bioprečišćivačem;
- Tehnološke vode i vode sa radnih površina se prikupljaju i tretiraju na separatoru masti i ulja;
- Priključenje na elektro instalacije.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovani glavni projekat
- Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu u skladu sa Uredbom o projektima za koje se vrši procjena uticaja zahvata na životnu sredinu („Sl. list RCG“, br. 20/07, „Sl. list CG“, br. 47/13 i 53/14).

### 13.5. TANK ZA VODU

Tank za vodu je tipski montažno-demontažni privremeni objekat, koji služi za snabdijevanje vodom.

Tank za vodu izveden je od plastičnih materijala i postavlja se na postojeću podlogu ili ukopavanjem u tlo.

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone V.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekti;
- Tipski objekat izveden je od plastičnih materijala;
- Postavljanjem na podlogu u ravni terena ili ukopavanjem u tlo.

Tehnička dokumentacija:

- Atesti proizvođača.

### 13.6. BIOPREČIŠĆIVAČ

Bioprečišćivač je privremeni objekat koji služi za tretman otpadnih voda i koji može biti izveden kao tipski uređaj ili kao biljni sistem.

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone VI.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekti;
- Tipski uređaj se postavlja ukopavanjem u tlo;
- Biljni sistem - postavljanjem vodonepropusnih folija ispunjenih suspratom, u kojima se sade močvarne biljke, u ravni terena ili ukopavanjem u tlo.

Tehnička dokumentacija:

- Tipski projekat, atesti proizvođača.

#### 13.7. MOBILNO POSTOJENJE ZA SKLADIŠTENJE, DOPREMANJE I OPREMANJE GORIVA

Mobilno postojenje za skladištenje, dopremanje i otpremanje goriva služi za skladištenje za sopstvene potrebe (industrija, rudarstvo, poljoprivreda, šumarstvo, turizam, gradilišta), obuhvata skladištenje, dopremanje i otpremanje goriva bez mogućnosti prodaje za potrebe snabdijevanja prevoznih sredstava gorivom.

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone V i VI.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekti.

Struktura mobilnog postrojenja:

- Rezervoar kapaciteta do 25 m<sup>3</sup>;
- Agregata za istakanje i
- Krovišta i tankvane (prihvatne posude).

Posebni uslovi:

- Mobilno postojenje mora da ispunjava sigurnosne i tehničke uslove za postavljanje pri korišćenju isključivo za zapaljive tečnosti sa minimalnom tačkom paljenja 55 °C, kao i mjere zaštite od požara i eksplozija u skladu sa posebnim propisima.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovani glavni projekat.

#### 13.8. FIKSNA RADIOKOMUNIKACIONA STANICA

Fiksna radiokomunikaciona stanica je nepokretni privremeni objekat koji je dio elektronske komunikacione mreže. Fiksna radiokomunikaciona stanica se sastoji od predajne i/ili prijemne radio stanice i druge radio opreme (napajanje, baterije, mrežna oprema) smještene u odgovarajući kabinet ili drugi objekat, kablova za povezivanje radio stanice i pripadajućeg antenskog sistema.

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone II, III, IV, V i VI.

Načinu pričvršćenja za tlo:

- nepokretni privremeni objekat

Dimenzije objekta:

- u zavisnosti od uslova za optimalno funkcionisanje fiksne radiokomunikacione stanice i uslova konkretne lokacije

Materijali i oprema:

- predajna i/ili prijemna radiostanica i druga radio opreme (napajanje, baterije, mrežna oprema) smještene u odgovarajući kabinet ili drugi objekat, kablovi za povezivanje radio stanice i pripadajućeg antenskog sistema.
- antenski stub metalne ili betonske konstrukcije, pričvršćen za tlo, ili drugi objekat čvrste gradnje, odgovarajućim temeljima ili ankerima, ili na metalne antenske nosače pričvršćene za drugi objekat čvrste gradnje.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovani glavni projekat, tipski projekat, atest proizvođača;
- Procjena uticaja zahvata na životnu sredinu u skladu sa Uredbom o projektima za koje se vrši („Sl. list RCG“, br. 20/07, „Sl. list CG“, br. 47/13 i 53/14).

#### **13.9. SPOLJAŠNJI (OUTDOOR) KABINET ZA POTREBE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIONIH USLUGA**

Spoljašnji (outdoor) kabinet je nepokretni privremeni objekat koji je dio elektronske komunikacione mreže, a služi za poboljšanje pružanja elektronskih komunikacionih usluga (fiksne telefonije, pristupa internetu i televizije).

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone II, III, IV, V i VI.

Namjena objekta:

- Elektronska komunikaciona infrastruktura;

Funkcija objekta:

- Za poboljšanje pružanja elektronskih komunikacionih usluga (fiksne telefonije, pristupa internetu i televizije).

Načinu pričvršćenja za tlo:

- Nepokretni privremeni objekat

Dimenzije objekta:

- U zavisnosti od uslova za optimalno funkcionisanje fiksne radiokomunikacione stanice i uslova konkretne lokacije.

Materijali i oprema:

- Betonsko postolje površine 3 m<sup>2</sup> - 4 m<sup>2</sup> sa pratećim uzemljenjem i razvodnim ormarom,
- Kabinet od metalne šasije, u kojem se nalazi prostor za mrežni dio opreme (pasiva i aktiva), ispravljači, baterije, opcionalno klima jedinica, kao i sva druga potrebna oprema (uvodnice, osigurači),
- Povezivanje na telekomunikacionu mrežu putem optike ili preko radio-relejnog linka,
- Za povezivanje preko radio-relejnog linka moguće je postaviti armirani betonski stub na kojem se montira radio-relejni link.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovani glavni projekat, tipski projekat, atest proizvođača;
- Procjena uticaja zahvata na životnu sredinu u skladu sa Uredbom o projektima za koje sevrši („Sl. list RCG“, br. 20/07, „Sl. list CG“, br. 47/13 i 53/14)..

### **13.10. VAZDUŠNI VOD ZA POTREBE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIONIH USLUGA**

Vazdušni vod je montažno-demontažni privremeni objekat koji je dio elektronske komunikacione mreže, a služi za poboljšanje pružanja elektronskih komunikacionih usluga (fiksne telefonije, pristupa internetu i televizije).

#### **SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA**

Lokacija:

- U okviru zone III, IV i V.

Namjena objekta:

- elektronska komunikaciona infrastruktura;

Funkcija:

- za poboljšanje pružanja elektronskih komunikacionih usluga (fiksne telefonije, pristupa internetu i televizije).

Načinu pričvršćenja za tlo:

- montažno - demontažni privremeni objekat;
- na stubovima ulične rasvjete i niskonaponske mreže

Materijali i oprema:

- vazdušni vodovi (optički i koaksijalni kablovi), sa pratećom opremom (distributivni ormar).

Tehnička dokumentacija:

- atesti proizvođača

### **13.11. MJERNO MJESTO-STANICA**

Mjerno mjesto-stanica je tipski privremeni objekat koji služi za mjerenje kvaliteta vazduha i vode i po pravilu se postavlja na javnoj površini u skladu sa uslovima iz posebnih propisa.

#### **SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA**

Lokacija:

- U okviru zone III.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekat.

Tehnička dokumentacija:

- Idejno rešenje ili revidovani glavni projekat.

### **13.12. POKRETNIA TOALETNA KABINA I MOBILNI SANITARNI BLOK**

Pokretna toaletna kabina je tipski privremeni objekat koji predstavlja samostalnu sanitarno-higijensku jedinicu bez potrebe priključivanja na vodovodnu i kanalizacionu mrežu i koji se postavlja na javnu površinu ili u okviru zaštićenog područja, za potrebe posetilaca.

Pokretna toaletna kabina se postavlja za potrebe gradilišta, privremenih kampova, kulturno-umjetničkih manifestacija, skupova, koncerata, nakon čega se uklanjaju.

Mobilni sanitarni blok je montažno-demontažni privremeni objekat, koji je napravljen od lakih kvalitetnih materijala, proizveden od ovlašćenog proizvođača, koji se montira na gotovu podlogu, koji se može postaviti i ukloniti sa lokacije u cjelini ili u djelovima.

Sanitarni objekat je nepokretni privremeni objekat koji je izgrađen od trajnih materijala i koji se gradi izvan pješčanog dijela kupališta.

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

##### A. Pokretna toaletna kabina

Lokacija:

- U okviru zone III, IV.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Pokretni privremeni objekat.

Površina:

- Bruto površina jednog pokretnog toaleta je maksimalno 3 m<sup>2</sup>.

Materijal:

- Kabine se izrađuju od PVC materijala.

Tehnička dokumentacija:

- Tipski projekat, atest proizvođača.

##### B. Mobilni sanitarni blok

Lokacija:

- U okviru zone II, III, IV i V.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekat.

Površina:

- Maksimalna bruto površina sanitarnog bloka iznosi 24 m<sup>2</sup>.

Materijali:

- Proizveden od lakih kvalitetnih materijala, od ovlašćenog proizvođača, koji se montira na gotovu podlogu (asfalt, beton, kamene ploče, drvo);
- Može se postaviti i ukloniti sa lokacije u cjelini ili u djelovima;
- Izgledom, oblikovanjem i bojom mora biti usklađen sa prostorom u kojem se postavlja.

Instalacije:

- Priključuje se na kanalizacioni sistem ili na vodonepropusnu septičku jamu odnosno septičku jamu sa bioprečišćivačem;
- Priključuje se na vodovodne instalacije, a ukoliko ne postoji mogućnost vodovodnog priključka sanitarni blok se snabdijeva tehničkom vodom iz za to pripremljenog rezervoara;
- Priključenje na elektro instalacije.

Tehnička dokumentacija:

- Tipski projekat, atest proizvođača.

#### C. Sanitarni objekat

Lokacija:

- U okviru zone II.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Nepokretni privremeni objekat.

Površina:

- Maksimalna bruto površina 24 m<sup>2</sup>.

Materijali:

- Izgledom, oblikovanjem i bojom mora biti usklađen sa prostorom u kojem se gradi.

Instalacije:

- Priključuje se na kanalizacioni sistem;
- Priključuje se na vodovodne instalacije;
- Priključenje na elektro instalacije.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovan glavni projekat.

### 13.13. PRIVREMENA TRAFOSTANICA NAPONSKOG NIVOA OD 10 KV

Privremena trafostanica naponskog nivoa od 10 kV je objekat koji služi za prenos i distribuciju električne energije.

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone V i VI.

Način postavljanja:

- Montažno demontažni tipski objekat.

Podloga:

- Pripremljena i uređena.

Posebni uslovi:

- Postrojenja u trafostanicama - prema redu snaga energetske transformatora, odgovarajućeg napona i strukture koja služe za uklapanja i zaštitu transformatora, razvod i mjerenje energije

Tehnička dokumentacija:

- Revidovan glavni projekat;



### **13.14. OBJEKTI ZA PRISTUP I KRETANJE LICA SMANJENE POKRETLJIVOSTI I LICA SA INVALIDITETOM**

Objekti za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom su objekti namijenjeni za savladavanje visinskih razlika prostora kojim se kreću lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom.

Na objekte za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom primjenjuje se propis kojim se uređuje prilagođavanje objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom.

#### **SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA**

Lokacija:

- U okviru zone I, II, III, IV, V, i VI.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Nepokretni i montažno demontažni privremeni objekat.

Tip objekta:

- rampa, stepenište, lift, vertikalno – podizna platforma i koso podizna sklopna platforma.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovan glavni projekat, idejno rešenje, atesti proizvođača.

### **13.15. STANICA ZA PUNJENJE ELEKTRIČNIH VOZILA**

Stanica za punjenje električnih vozila je uređaj namijenjen za punjenje vozila na električni pogon na otvorenom prostoru.

#### **SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA**

Lokacija:

- U okviru zone I.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekti.

Postavljanje:

- Uređaj za punjenje se postavlja kao samostojeći objekat.

Posebni uslovi:

- Uz uređaj je obavezna otvorena površina na postojećoj podlozi koja je prilagođena parkiranju vozila dimenzija 2,5 x 5 m.

Tehnička dokumentacija:

- Atest proizvođača.

### 13.16. PRIVREMENO SKLADIŠTE OTPADA

Privremeno skladište otpada je ograđeni otvorena površina u funkciji privremenog objekta na kojem se vrši skladištenje otpada.

Privremeno skladište otpada je opremljeno vagom za mjerenje količine otpada koji se privremeno skladišti, ima organizovanu čuvarsku službu i službu za prijem otpada i ispunjava i druge uslove radi obezbjeđivanja privremenog skladištenje.

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone V.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Otvorena površina u funkciji privremenog objekta
- Montažno - demontažni privremeni objekat.

Dimenzije:

- Površina vage cca 60m<sup>2</sup>
- Prijemna kućica sa sanitarnim blokom i kancelarijom površine do 30 m<sup>2</sup>.

Tehnička dokumentacija:

- Atesti proizvođača
- Procjena uticaja zahvata na životnu sredinu u skladu sa Uredbom o projektima za koje se vrši („Sl. list RCG“, br. 20/07, „Sl. list CG“, br. 47/13 i 53/14).

### 13.17. SKLONIŠTE ZA NAPUŠTENE ŽIVOTINJE (KUĆNE LJUBIMCE)

Sklonište za životinje je prostor sa objektima u kojima se privremeno ili trajno smještaju životinje.

Svi objekti u okviru skloništa za životinje su montažni, izgrađeni na betonskim temeljima, pokriveni lakim krovnim pokrivačem ili nekim drugim pokrivačem u skladu sa tehničkim karakteristikama objekta

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone V.

Dimenzije:

- Minimalna površina lokacije iznosi 5000m<sup>2</sup>

- Gabariti objekta prilagođeni načinu korišćenja, odnosno broju korisnika prostora
- Zgrada za pružanje medicinske zaštite životinja prilagođena broju zaposlenih i sadržaja neophodnih za funkcionisanje kompleksa

Posebni uslovi:

- Sklonište za životinje ima mobilni sanitarni blok u objektu ili kontejnerskog tipa sa priključkom na vodonepropusnu septičku jamu, kao i lokaciju u okviru kompleksa za pokopavanje uginulih životinja
- Saobraćajni priključak predvidjeti u skladu sa uslovima nadležnog opštinskog organa, a unutar parcele obezbijediti nesmetano odvijanje kolskog i pješačkog saobraćaja, kao i prostor za parkiranje vozila.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovani glavni projekat.

## **14. PRIVREMENI OBJEKTI NAMIJENJENI ZA EKSPLOATACIJU PRIRODNIH SIROVINA, SKLADIŠTENJE I PROIZVODNJU**

### **14.1. BETONJERKA NA GRADILIŠTU**

Betonjerka na gradilištu je privremeni montažno-demontažni tipski objekat (mobilno postrojenje) koji se postavlja u okviru gradilišta za potrebe proizvodnje betona prilikom izgradnje objekta.

#### **SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA**

Lokacija:

- U okviru zone V.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno - demontažni privremeni objekat.

Dimenzije:

- Minimalna površina gradilišta 1000m<sup>2</sup>.

Tehnička dokumentacija:

- Atesti proizvođača
- Procjena uticaja zahvata na životnu sredinu u skladu sa Uredbom o projektima za koje se vrši („Sl. list RCG“, br. 20/07, „Sl. list CG“, br. 47/13 i 53/14).

### **14.2. PRIVREMENA ASFALTNA BAZA**

Privremena asfaltna baza je montažno-demontažni tipski objekat (mobilno postrojenje) za proizvodnju asfalta koji se namjenski postavlja za potrebe proizvodnje asfalta prilikom izgradnje saobraćajnih površina.

## SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone V.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno - demontažni privremeni objekat.

Dimenzije:

- Minimalna površina lokacije 3000m<sup>2</sup>.

Priprema lokacije:

- Da bi se zaštitilo tlo, plato ispod asfaltne baze asfaltirati ili betonirati.
- Plato izvesti sa padom površine i izdignutim ivicama. Na taj način atmosferske vode i vode od pranja asfaltne baze se kontrolisano usmjeravaju prema separatoru ulja i naftnih derivata, a nakon prolaska kroz separator otpadne vode odvoditi do taložnika.

Posebni uslovi:

- Prilikom prolaska otpadnih voda sa površine platoa asfaltne baze kroz separator ulja i naftnih derivata stvara se određena količina taloga. Učestalost vađenja i odvoženja taloga i ulja iz separatora ulja i naftnih derivata potrebno je odrediti tokom njegove eksploatacije. Uklanjanje taloga iz separatora organizovati preko ovlašćenog preduzeća u skladu sa propisanim režimom.
- Separator za otpadne vode mora imati odgovarajući kapacitet i u potpunosti obezbijediti adekvatno tretiranje otpadne vode sa lokacije.
- Redovno kontrolisati sistem za filtriranje vazduha postrojenja za proizvodnju asfalta.

Tehnička dokumentacija:

- Atesti proizvođača
- Procjena uticaja zahvata na životnu sredinu u skladu sa Uredbom o projektima za koje se vrši („Sl. list RCG“, br. 20/07, „Sl. list CG“, br. 47/13 i 53/14).

### 14.3. MONTAŽNA HALA I HANGAR

Montažna hala odnosno hangar je montažno-demontažni ili nepokretni privremeni objekat namijenjen za razne vrste skladištenja, privrednih i proizvodnih aktivnosti, servisa i usluga.

## SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone II, III, IV i V.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekat;
- Nepokretni privremeni objekat.

Dimenzije objekta:

- horizontalni gabarit - maksimalno 100m<sup>2</sup> u zoni II, 500m<sup>2</sup> u zonama III i IV, a 1000m<sup>2</sup> u zoni V, izuzev u KO Babajići gdje, zavisno od potrebe tehnološkog procesa, površina može biti veća;
- vertikalni gabarit – maksimalno 4,5m u zoni II, 9,0m u zonama III i IV, a 15m u zoni V.

Materijali:

- Montažna hala odnosno hangar je od čelične konstrukcije sa odgovarajućom ispunom od sendvič panela;
- Hala odnosno hangar kao nepokretni privremeni objekat može imati armirano betonske elemente.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovani glavni projekat
- Procjena uticaja zahvata na životnu sredinu u skladu sa Uredbom o projektima za koje sevrši („Sl. list RCG“, br. 20/07, „Sl. list CG“, br. 47/13 i 53/14).

#### 14.4. SILOS

Silos je tipski nepokretni privremeni objekat sa opremom i instalacijama namjenjen za skladištenje zrnastih i praškastih sirovina.

Silos se sastoji od silosne ćelije, mašinske kuće i prijemnih bunkera.

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone II, IV i V.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Nepokretni privremeni objekat.

Dimenzije:

- Površina osnove ne može zauzimati više od 20% površine parcele;

- Dimenzije silosa moraju biti u skladu sa nosivošću zemljišta na koji se silos postavlja.

Materijali:

- Silosna ćelija može biti armirano-betonske ili čelične konstrukcije;
- Mašinska kuća je višetažni toranj koji se, po pravilu, izrađuje od armiranog betona i u kome su smješteni: oprema za čišćenje, protočne vage, bunker, elevatori, cjevovodi, komandna tabla i ostala tehnološka mjerna i elektronska oprema;
- Prijemni bunker može biti smješten neposredno uz silos ili mašinsku kuću, a kod silosa velikih kapaciteta prijemni bunker čini poseban građevinski dio povezan transporterima sa opremom u mašinskoj kući.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovani glavni projekat ili tipski projekat
- Procjena uticaja zahvata na životnu sredinu u skladu sa Uredbom o projektima za koje sevrši („Sl. list RCG“, br. 20/07, „Sl. list CG“, br. 47/13 i 53/14).

#### 14.5. UZGAJALIŠTE RIBA

Uzgajalište riba je objekat koji može biti plutajući (kavezi) ili nepokretni (bazeni), a namijenjen je uzgajanju ribe. Uzgajalište riba može biti tipski objekat koji sadrži platforme sa mrežama raznih oblika i veličina, hranilice i kaveze.

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone IV i V.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Kavezi kao montažno - demontažni privremeni objekat;
- Bazeni kao nepokretni privremeni objekat.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovani glavni projekat.
- Procjena uticaja zahvata na životnu sredinu u skladu sa Uredbom o projektima za koje sevrši („Sl. list RCG“, br. 20/07, „Sl. list CG“, br. 47/13 i 53/14).

#### 14.6. RIBARSKA KUĆICA

#### SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA

Lokacija:

- U okviru zone IV i V.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno - demontažni privremeni objekat;

Materijali:

- Drvena kuća na postojećoj podlozi.

Dimenzije:

- Maksimalna površina objekta 35m<sup>2</sup>;

Tehnička dokumentacija:

- Revidovani glavni projekat.

#### **14.7. PČELINJAK**

Pčelinjak je prostor na kojem se smještaju košnice sa pčelama, a površina pčelinjaka određuje se na osnovu broja košnica.

#### **SMJERNICE ZA IZRADU URBANISTIČKIH USLOVA**

Lokacija:

- U okviru zone IV i V.

Način pričvršćivanja za tlo:

- Otvorena površina u funkciji privremenog objekta.

Površina:

- Prilagođena broju košnica.

Tehnička dokumentacija: Idejno rješenje.



## **D. SMJERNICE ZA ZAŠTITU PRIRODE I ŽIVOTNE SREDINE I KULTURNIH DOBARA**

### **15.SMJERNICE ZA ZAŠTITU PRIRODE I ŽIVOTNE SREDINE**

#### **15.1. Stanje prirode i životne sredine**

Prema podacima Strateške procjene uticaja na životnu sredinu Prostorno urbanističkog plana opštine Bijelo Polje, područje opštine Bijelo Polje u biogeografskom pogledu pripada alpskom/planinskom biogeografskom regionu - planinsko šumskoj zoni. Sistem klasa vegetacije ide od klimatogeno šumskih, preko klimatogeno pašnjačkih do vodenih vegetacijskih jedinica.

Unutar ovih zajednica formiraju se, u zavisnosti od oblika reljefa i mikroklimatskih uslova staništa, različite biljne zajednice, od mješovitih do apsolutno čistih sastojina. Bogatstvo flore i vegetacije kao i mozaičan raspored vegetacijskih jedinica predstavlja najbolji odraz raznovrsnosti i kompleksnosti ekoloških faktora i njihovog uzajamnog djelovanja.

Šumska vegetacija je najviše rasprostranjen tip vegetacije i glavna je mapa ovoga tipa vegetacije. Šume, kao višestruko značajan ekosistem, imaju veliki društveni, ekonomski i socijalni značaj za razvoj Crne Gore. U Crnoj Gori to je najprostraniji šumski ekosistem. Sastoji se od niza ekosistema nižeg reda u zavisnosti od vrste šuma, starosti i položaja. Šumski ekosistemi su veoma važni u svim segmentima života i privrede: značajni proizvođači biomase, izvori zdravog i visokokvalitetnog šumskog voća, ljekovitog bilja i pečurki, važno stanište divljih vrsta životinja, glavni faktor za očuvanje i regulisanje sistema voda, pružaju zaštitu od klizišta i erozije, vezuju značajne količine ugljenika i glavni su prečistač vazduha. Osim toga šumski ekosistemi su veoma važni za razvoj lokalne privrede.

Žbunasta i travna staništa (livade i pašnjaci) zauzimaju značajno šumsko i poljoprivredno zemljište. Livade i pašnjaci su naročito rasprostranjene na Baričko-Stožerskoj površi, Vraneškoj dolini, Donjem Kolašinu i Pešteru ali ih ima i na dijelu ispod Bjelasice u vidu planinskih rudina.

Grupa sekundarnih šumskih proizvoda, koji se razvijaju u uslovima koje obezbjeđuju šume su nezaštićene biljne vrste i njihovi razvojni oblici - gljive, šumsko sjeme i plodovi, ljekovito, aromatično bilje i drugo bilje.

Konfiguracija terena, pedološki, vegetacijski, i hidrografski uslovi, koji uz široki raspon nadmorskih visina, utiču na postojanje različitih klimatskih zona i obrazovanje različitih biljnih zajednica u kojima brojne vrste evropske divljači nalaze odgovarajuće stanišne uslove za svoj opstanak i uspješnu reprodukciju. Iskonski prirodni životni uslovi za autohtonu divljač ovih krajeva nisu značajnije izmijenjeni

negativnim djelovanjem čovjeka. Dokaz za to je opstanak populacija velikih zvijeri (vuka i medvjeda) i brojnih drugih - u drugim zemljama krajnje prorijeđenih ili već nestalih vrsta, kao što su divokoze, veliki tetrijeb i jarebica kamenjarka. Osnovne vrste divljači bjelopoljkog područja su: srne, mrki medvjedi, divokoze, zečevi, divlje patke i jarebice kamenjarke. U njemu postoje povoljni stanišni uslovi za: šakale, divlje svinje i druge vrste divljači (sisara i ptica).

Na prostoru iznad Đalovića klisure utvrđeni su tragovi mjedveda i divokoze, dok su na području slivnog područja Bistrice prema Bjelasici utvrđeni tragovi krupne divljači: medvjeda, evropskog jelena, koji prelazi iz sliva Biogradske rijeke preko Bjelasice, zatim srednje divljači i brojne sitne divljači i ptica među kojima nekoliko vrsta orlova koji su inače zaštićeni na čitavoj teritoriji - orao krstaš ili kraljevski orao, suri strvinar - bjeloglavi sup, raznih sova i drugih rijetkih ptica i sisara. Područje Kovrena je bogato sitnom divljači zec, zatim kuna zlatica, vrlo rijetko kuna bjelka i dr. U rijekama je nadjen trag od vidre koja je inače postala dosta rijetka i koja je stavljanje pod režim posebne zaštite na temelju istraživanja u novije vrijeme kod nas i u svijetu, a od krupne divljači evidentirano je i divlje svinje, koje su često predmet nekontrolisanog lova.

Sastav ribljih populacija, kao i broja i zastupljenosti pojedinih vrsta, zavisi od kompleksa faktora, kako prirodnih, tako i antropogenih uticaja.

U rijeci Lim kao i u njenim pritokama živi veći broj vrsta riba: zmijuljica, kalifornijska pastrmka, blatnjača, crnomorska pastrmka, mladica, gaovica, balkanska potočna mrena/mala mrena. Velika mrena, riječna mrena po najnovijim istraživanjima nađena je samo u donjem toku rijeke Lim i Čehotini, ukljevica, samo u rijeci Lim, nizvodno od Berana i Čehotini, skobalj je brojao u slivu rijeke Lima. Mrenica i krkuša nađene su u malom broju u mirnijim dijelovima rijeke Lim. Klen je nađen u slivu rijeka Lima, a peš u gornjem toku Lima i njegovim pritokama.

Prema podacima Agencije za zaštitu prirode i životne sredine, zaštićena područja na teritoriji opštine opštine Bijelo Polje su:

- Zaštitna zona Nacionalnog parka Biogradska gora (kontaktna zona),
- Spomenik prirode Đalovića klisura,
- Spomenik prirode Novakovića pećina kod Tomaševa i
- Potencijalno zaštićeno prirodno dobro Spomenik prirode “Rijeka Čehotina na teritoriji Bijelog Polja”
- IBA područja (Podrčje značajno za ptice).

## 15.2. Smjernice za zaštitu

Privremeni objekti su predviđeni poštujući uslove, zabrane i ograničenja iz Akta o smjernicama i uslovima zaštite prirode Agencije za zaštitu životne sredine br. 03-D-4062/8 od 13.03.2025.

### 1. Opšte uslove, zabrane i ograničenja koji su utvrđeni u odgovarajućim:

- propisima: Zakon o životnoj sredini, Zakon o vodama, Zakon o zaštiti vazduha, Zakon o upravljanju otpadom, Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu i dr);
- prostorno-planskim dokumentima viseg reda - Prostornim planom Crne Gore (2008), Izmjenama i dopunama Prostorno urbanističkog plana opštine Bijelo Polje (2023);
- sektorskim politikama, strategijama, programima i planovima u kojima su utvrđeni uslovi, zabrane i ograničenja vezani za zonu zahvata predmenih planova (Nacionalnom strategijom održivog razvoja (2016);
- Nacionalnom strategijom biodiverziteta sa Akcionim planom za period 2016 - 2020, kao i lokalnim - opštinskim strateškim i planskim dokumentima)

### 2. Opšte uslove, zabrane i ograničenja koji su utvrđeni u Zakonu o zaštiti prirode:

- planiranje održivog korišćenja prostora i prirodnih resursa (član 15, stav 3) (zabranjeno je korišćenje prostora i prirodnih resursa i dobara na način kojim se prouzrokuje trajno narušavanje biološke raznovrsnosti);
- zaštitu biološke, geološke i predione raznovrsnosti (član 3, stav 1, alineja 4-7) (usklađivanje ljudskih aktivnosti, ekonomskih i društvenih razvojnih planova, programa i projekata sa održivim korišćenjem obnovljivih i racionalnim korišćenjem neobnovljivih prirodnih vrijednosti i resursa, radi njihovog trajnog očuvanja; sprečavanje aktivnosti sa štetnim uticajem na prirodu koje su posljedica linearne zavisnosti ekonomskog rasta i upotrebe prirodnih resursa;
- mjera zaštite i očuvanja prirode (član 14) (zaštita prirodnih dobara; održivo korišćenje prirodnih resursa, prirodnih dobara i kontrola njihovog korišćenja; očuvanje područja ekološke mreže: sprovođenje dokumenata zaštite prirode u skladu sa članom 10 Zakona o zaštiti prirode;
- ublažavanje štetnih posljedica prirodnih katastrofa, štetnih posljedica izazvanih aktivnostima u prirodi i korišćenjem prirodnih dobara; sprovođenje podsticajnih mjera za zaštitu i očuvanje prirodnih dobara;
- izbjegavanje oštećenja prirode (član 16, stav 1 i 2) (djelatnosti, radnje i aktivnosti u prirodi planiraju se na način da se izbjegnu ili na najmanju mjeru svede ugrožavanje i oštećenje prirode; pravno i fizičko lice koje koristi prirodne resurse i dobra dužno je da djelatnosti, radnje i aktivnosti obavlja na način kojim se izbjegava oštećenje prirode ili svede na najmanju mjeru);

- zaštite i očuvanja zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva (član 89, stav 4) (zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva štite se na način kojim se postiže ili održava njihov povoljan status očuvanosti)
3. Posebne uslove, zabrane i ograničenja zaštite prirode koji su vezani za planiranje-izbor lokacija i definisanje vrsta i kapaciteta privremenih građevinskih objekata u zoni zahvata Programa, a odnose se na:
- izbor lokacija privremenih objekata van zone zaštićenih područja i zona sa očuvanim prirodnim obilježjima i vrijednostima, radi zaštite prostornog integriteta i ekološke funkcije
  - Nedoovoljenu gradnju objekata koji zbog svojih karakteristika (način izgradnje, vrsta, veličina i kapacitet, tehnologija i sl.) mogu da oštete ili imaju uticaj na prirodne vrijednosti zaštićenih područja i zona sa očuvanim prirodnim obilježjima i vrijednostima.

Zakonski i drugi uslovi, zabrane i ograničenja koji su vezani za zaštićena područja i sam karakter susjednog prostora koji je u zahvatu Programa definišu karakter i način primjene bioloških, tehničkih i tehnoloških mjera zaštite prirode.

Na osnovu Zakonske regulative, Prostorno - planske dokumentacije, Studija zaštite, baze podataka o ekološkoj mreži, baze podataka o biodiverzitetu i ostalih relevantnih dokumenata, propisane su smjernice i uslovi zaštite prirode koji su kroz program primijenjeni na sledeći način:

Privremeni objekti su uglavnom predviđeni kao montazno-demontažni, što obezbeđuje mogućnost njihovog uklanjanja i vraćanje lokacija sa kojih je uklonjen privremeni objekat u stanje prije njegovog postavljanja;

Pozicije privremenih objekata su prostorno definisane, ucrtane na katastarskoj podlozi i prikazanim površinama koje zauzimaju;

Za postavljanje objekata privremenog karaktera nije predviđeno krčenje šume, čista sječa i sječa pojedinačnih stabala, kao ni narušavanje strukture travnih staništa koja se nalaze na listi Habitatne direktive;

U zonama posebne zaštite prirodnog i kulturno-istorijskog nasljeđa, što podrazumijeva i zaštićenu okolinu kulturnih dobara, nijesu predviđene djelatnosti i objekti koji mogu narušiti njihovu posebnost;

Vizuelni identitet planiranih objekata mora da odgovara specifičnom prostornom kontekstu;

Programom privremenih objekata grupisani su kompatibilni sadržaji i aktivnosti i razdvojene funkcije, zone i objekti koji međusobno nijesu kompatibilni;

Predviđena je opremljenost tehničkom infrastrukturuom u skladu sa najvišim standardima i važećom regulativom;

**Otpadne vode** iz privremenih objekata je predviđeno da se ispuštaju u izgrađeni javni sistem.

Za otpadne vode iz objekata koje se ne ispuštaju u izgrađeni javni sistem za sakupljanje i tretman otpadnih voda, već se ispuštaju u prirodni recipijent, mora se obezbijediti tretman otpadnih voda na jedan od sljedeća dva privremena rješenja koja se primjenjuju kao izuzetak, za pojedinačne objekte, a ne pravilo za bilo koji vid izgradnje većeg broja objekata:

1. izgradnjom uređaja za prečišćavanje otpadnih voda koji imaju visok nivo efikasnosti koji garantuje da će kvalitet prečišćenih otpadnih voda biti u skladu sa članaom 39 Zakona o zaštiti prirode, članom 79 Zakona o vodama i Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, minimalnom broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda (član 5). U pitanju su uređaji koji imaju i biološko prečišćavanje otpadnih voda sa garantovanom dugoročnom efikasnosti prečišćavanja otpadnih voda >95%, a planiraju se za svaki pojedinačni građevinski /privremeni objekat.

2. izgradnjom prihvatnog vodonepropusnog suda (od PVC i dr vodonepropusnih materijala) bez preliva kojim bi otpadne vode mogle da otiču u prirodnu sredinu, a iz koga bi se sakupljene otpadne vode praznile odgovarajućom dinamikom od strane ovlašćene i tehnički opremljene firme (Javna komunalna preduzeća i dr), na način da se isto garantuje prethodno zaključenim ugovorom o dugoročnom (za sve vreme postojanja objekta) vršenju usluge crpljenja, odvoza i tretmana otpadnih voda, za svaki pojedinačni građevinski /privremeni objekat.

**Tehnološke otpadne vode** se moraju prije ispuštanja na odgovarajući način prečišćavati. Tehničko rješenje za prečišćavanje će se odrediti prema predviđenim tehnološkim procesima, a provjeriti u postupku procjene uticaja na životnu sredinu.

Sve atmosferske vode, koje na parceli dolaze u kontakt sa zagađujućim materijama, moraju se prečišćavati.

Na prostoru privremenog objekta gdje može doći do zagađivanja uljima, gorivom, itd. da bi se zaštitilo tlo plato asfaltirati ili betonirati. Plato izvesti sa padom površine i izdignutim ivicama. Na taj način atmosferske vode i vode od pranja se kontrolisano usmjeravaju prema separatoru ulja i naftnih derivata, a nakon prolaska kroz separator otpadne vode odvoditi do taložnika.

Prilikom prolaska otpadnih voda kroz separator ulja i naftnih derivata stvara se određena količina taloga. Učestalost vađenja i odvoženja taloga i ulja iz separatora ulja i naftnih derivata potrebno je odrediti tokom njegove eksploatacije. Uklanjanje taloga iz separatora organizovati preko ovlašćenog preduzeća u skladu sa propisanim režimom.

**Uzgajalište riba** kao privremeni objekat negativno utiče na pripadajuće vodno tijelo, odnosno njegovo ekološko stanje zbog produkovanog otpada. Osnovni izvor otpada je upotreba proizvedene hrane čija upotreba je neophodna da bi se obezbijedila produkcija akvakulture u stvorenim uslovima. Neutrošena hrana sa visokim sadržajem organskog zagađenja, je prvi direktan izvor zagađenja voda. Ostalo zagađenje se stvara od uginulih riba kao i ribljih fekalija. U određenim situacijama u riblju hranu se dodaju farmaceutski dodaci radi zaštite zdrave populacije i sigurnog proizvoda, što takođe utiče na kvalitet voda putem uginulih jedinki ili fekalija.

Funkcionisanje uzgajališta riba mora biti kontrolisano, tako da ne dođe do promjene kategorije kvaliteta voda. Kroz postupak procjene uticaja na životnu sredinu mora se utvrditi stanje kvaliteta voda uzvodno i nizvodno od uzgajališta i propisati potreban monitoring.

Za sve privremene objekte predviđena je obaveza da se obezbijede uslovi za upravljanje komunalnim otpadom u skladu sa Planom upravljanja otpadom i lokalnim normativnim aktima, a upravljanje ambalažnim, opasnim i ostalim vrstama otpada konkretnog tehnološkog postupka u skladu sa važećom zakonskom regulativom;

Obavezne su mjere tehničke i blološke zaštite od buke, u skladu sa uslovima za tihe zone i ostale akustične zone, a u postupku tehničkog pregleda mora se utvrditi ispunjenost uslova i mjera zaštite od buke odnosno zvučne zaštite;

U realizaciji privremenih objekata moraju se primjeniti odgovarajuća tehnička rešenja pri osvijetljavanju javnih površina u skladu sa funkcijom lokacije i potrebama javnih površina. Izvore svjetlosti javne rasvjete na zelenim površinama usmjeriti ka tlu uz minimalno osvijetljenje, zabraniti koriscenje jakih svjetlosnih izvora (reklamni rotirajući reflektori, laseri i sl.) usmjerenih ka nebu;

Radi zaštite od požara, pored urbanističkih, potrebno je primjenjivati i građevinsko-tehničke mjere zaštite od požara u skladu sa propisima o izgradnji objekata, propisima i mjerama zaštite od požara. Neophodno je pribaviti saglasnost nadležnog organa na predviđene mjere zaštite od požara;

Stabilnost i funkcionalnost objekata treba u potpunosti da bude obezbijedena i dokumentovana. Veličina objekta mora biti u skladu sa važećim propisima i normativima za djelatnosti koje će se obavljati u objektu. Realizacijom savremenih koncepata novog pristupa usklađenih sa prirodnim, kulturnim i lokalnim specifičnostima, privremene objekte arhitektonski i oblikovno uklopiti u neposredno okruženje;

Predvidjeti korišćenje solarne energije primjenom raznih vrsta pasivnih solarnih sistema (u kojima objekat predstavlja prijemnik koji zahvata i čuva najveći dio energije) i aktivnih solarnih sistema (koji generišu energiju instalisanjem posebne opreme).



Prilikom izrade tehničke dokumentacije poštovati Uredbu o projektima za koje se vrši procjena uticaja zahvata na životnu sredinu („Sl. list RCG“, br. 20/07, „Sl. list CG“, br. 47/13, 53/14 i 037/18).

## 16. SMJERNICE ZA ZAŠTITU KULTURNIH DOBARA

U postupku sprovođenja Programa privremenih objekata opštine Bijelo Polje potrebno je obezbijediti zaštitu kulturnih dobara i njihove okoline, na način kojim se poštuje njihov integritet i status i dosljedno sprovodi mjere zaštite.

Programom nijesu predviđene intervencije na kulturnim dobrima, kao ni intervencije kojima se direktno utiče na stanje kulturnih dobara.

Pri realizaciju privremenih objekata u okviru zaštićene okoline kulturnih dobara potrebno je obezbijediti očuvanje njihovog integriteta, kulturno-istorijskih i ambijentalnih vrijednosti, sprječavanjem aktivnosti kojima se može uticati na izgled, svojstvo, osobenost, značenje ili značaj kulturnog dobra.

Postupak realizacije Programa sprovoditi tako da se ne zadiru u zonu kulturnih dobara i njihove zaštićene okoline i sprovoditi u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara.

U postupku definisanja urbanističko tehničkih uslova za privremene objekte u kontaktu sa kulturnim dobrom potrebno je pribaviti uslove Uprave za zaštitu kulturnih dobara.

U predloženoj zaštićenoj okolini kulturnih dobara onemogućiti gradnju kojom se narušava prostorni i vizuelni integritet cjeline. U predloženoj zaštićenoj okolini ne graditi objekte većih visina ili visoke gustine izgrađenosti, kao ni infrastrukturne objekte većih dimenzija.

Na lokalitetima predviđenim za izgradnju, prema raspoloživim podacima, nema arheoloških nalazišta. Planom je predviđeno da, ukoliko se prilikom izvođenja radova naiđe na nalazište ili nalaze za koje se može pretpostaviti da mogu imati arheološko značenje, prema članu 87. Zakona o zaštiti kulturnih dobara (Sl. list CG, br. 49/10), pravno ili fizičko lice koje neposredno izvodi radove, dužno je da prekine radove, obezbijedi nalazište, odnosno nalaze od eventualnog oštećenja, uništenja i od neovlašćenog pristupa drugih lica, sačuva otkrivene predmete na mjestu nalaženja u stanju u kojem su nađeni do dolaska ovlašćenih lica, odmah prijavi nalazište, odnosno nalaz Upravi za zaštitu kulturnih dobara, najbližoj javnoj ustanovi za zaštitu kulturnih dobara, organu uprave nadležnom za poslove policije i saopšti sve relevantne podatke u vezi sa mjestom i položajem nalaza

U oblikovanju privremenih objekata poštovati naslijeđene vrijednosti prostora tako da objekti gabaritom, visinom, oblikom, nagibima krovnih ravni, primijenjenim

materijalima i oblikovnim elementima čine skladnu cjelinu sa izgrađenim prostorom.

Privremene objekte koji spadaju u urbani mobilijar definisati na osnovu proučenih elemenata tradicionalne gradnje i primijenjenih materijala.

## **17. URBANISTIČKI USLOVI ZA POSTAVLJANJE PRIVREMENIH OBJEKATA U ZONI VI, SKI CENTAR CMILJAČA**

Predviđeni objekti:

- privremeni objekat sa prostorom za ugostiteljstvo, trgovinu i usluge, iznajmljivanje sportsko - rekreativne opreme, ugostiteljskom terasom, sanitarnim i drugim pratećim prostorijama;
- privremeno parkiralište;
- bioprečišćivač;
- montažna parking garaža;
- privremena trafostanica naponskog nivoa od 10 kVi
- mobilno postojenje za skladištenje, dopremanje i otpremanje goriva.

### **PRIVREMENI OBJEKAT SA PROSTOROM ZA UGOSTITELJSTVO, TRGOVINU I USLUGE, IZNAJMLJIVANJE SPORTSKO - REKREATIVNE OPREME, UGOSTITELJSKOM TERASOM, SANITARNIM I DRUGIM PRATEĆIM PROSTORIJAMA**

Lokacija:

- U neposrednoj blizini donje stanice žičare na koti 1576,50 mnv, u okviru zone za postavljanje privremenih objekata predložene u grafičkom dijelu Programa.

Način pričvršćenja za tlo:

- nepokretni privremeni objekti

Dimenzije objekta:

- maksimalna bruto građevinska površina 2000m<sup>2</sup>;
- vertikalni gabarit P+1, P+Pk, Su+1 ili Su+Pk.

Oblikovanje:

- u skladu sa ambijentalnim i klimatskim karakteristikama područja.

Materijali:



- trajni, čelik, pocinčani i plastificirani u boji, inoks, eloksirani ili plastificirani aluminijum, drvo, kamen.

Fasade:

- pocinčani bojani limovi, poliuretanski paneli, termopan staklo, fasadni laminati ili fasadne ispune sa potrebnim slojevima termoizolacije i kamenim ili drvenim oblogama.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovani glavni projekat;

#### **PRIVREMENO PARKIRALIŠTE**

Broj parking mjesta

- U skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima ("Sl. ListCG", br. 24/10 i 33/14).

Maksimalna površina privremenog parkirališta

- Do 5.000 m<sup>2</sup> za automobile;
- Do 3.000 m<sup>2</sup> za autobuse.

Drugi bjekti

- Može se postaviti montažno - demontažna prijemna kućica (za naplatu karata), kao i ulazna i izlazna rampa, obavještenje o vremenu i visini naknade za parkiranje vozila.

Posebni uslovi

- Objekti se moraju graditi i rekonstruisati u skladu sa Pravilnikom o blizim uslovima i načinu prilagodavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Sluzbeni list Crne Gore", br.48/13 i 44/15).

Tehnička dokumentacija:

- Revidovani glavni projekat;

#### **BIOPREČIŠĆIVAČ**

- Za tretman otpadnih voda koristiti tipski uređaj postavljen ukopavanjem u tlo u blizini objekta bazne stanice;

- Kapacitet uređaja koji odgovara broju korisnika;
- Kvalitet prečišćene vode u skladu sa kvalitetom voda recipijenta.

Tehnička dokumentacija:

- revidovani glavni projekat;
- za tipski bioprečišćivač projekat, atest proizvođača;
- procjena uticaja zahvata na životnu sredinu u skladu sa Uredbom o projektima za koje sevrši („Sl. list RCG“, br. 20/07, „Sl. list CG“, br.47/13 i 53/14).

## **MONTAŽNA PARKING GARAŽA**

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekat.

Dimenzionisanje:

- Maksimalna bruto građevinska površina 500 m<sup>2</sup>.

Spratnost:

- Jedna etaža (Su ili P).

Materijali:

- Metalne konstrukcije odnosno krovna konstrukcija za parking koji služi parkiranju na otvorenom.

Način izrade:

- Priključenje na javnu saobraćajnicu u skladu sa uslovima nadležnog organa;
- U montažnoj parking garaži moraju se obezbijediti uslovi za nesmetano parkiranje vozila.
- Za potrebe montažne parking garaže može se prilagoditi postojeća asfaltna ili betonska površina
- Privremena montažna parking garaža je uređena, ozelenjena, dobro osvijetljena i čuvana.

Drugi objekti:

- Nijesu predviđeni.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovani glavni projekat;

## **PRIVREMENA TRAFOSTANICA NAPONSKOG NIVOA OD 10 KV**

Način postavljanja:

- Montažno demontažni tipski objekat.

Podloga:

- Pripremljena i uređena.

Posebni uslovi:

- Postrojenja u trafostanicama - prema redu snaga energetskih transformatora, odgovarajućeg napona i strukture koja služe za uklapanja i zaštitu transformatora, razvod i mjerenje energije.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovan glavni projekat;

## **MOBILNO POSTOJENJE ZA SKLADIŠTENJE, DOPREMANJE I OTPREMANJE GORIVA**

Način pričvršćivanja za tlo:

- Montažno demontažni privremeni objekti.
- Mobilno postojenje postavljati na vodonepropusnu podlogu.
- 

Struktura mobilnog postojenja:

- Rezervoar kapaciteta do 25 m<sup>3</sup>;
- Agregata za istakanje i
- Krovišta i tankvane (prihvatne posude).
- posebnim propisima.

Posebni uslovi:

- Mobilno postojenje mora da ispunjava sigurnosne i tehničke uslove za postavljanje pri korišćenju isključivo za zapaljive tečnosti sa minimalnom tačkom paljenja 55°C, kao i mjere zaštite od požara i eksplozija u skladu sa
- Korisnik mora pripremiti plan reagovanja u slučaju udesnih situacija koji će uključivati i mjere zaštite voda u slučaju prosipanja goriva.
- Mobilno postrojenje mora biti snabdjeveno posudama za prihvatanje trenutno is curelog goriva, kao i najmanje sa 3 kg odgovarajućeg sorbenta za neutralizaciju. Sorbenti treba da poseduju sertifikate o biorazgradljivosti i da nisu štetni po životnu sredinu.

Tehnička dokumentacija:

- Revidovani glavni projekat.

Pozicije i dimenzije objekata prikazane u grafičkom prilogu su orjentacione, a precizne će biti utvrđene tehničkom dokumentacijom.